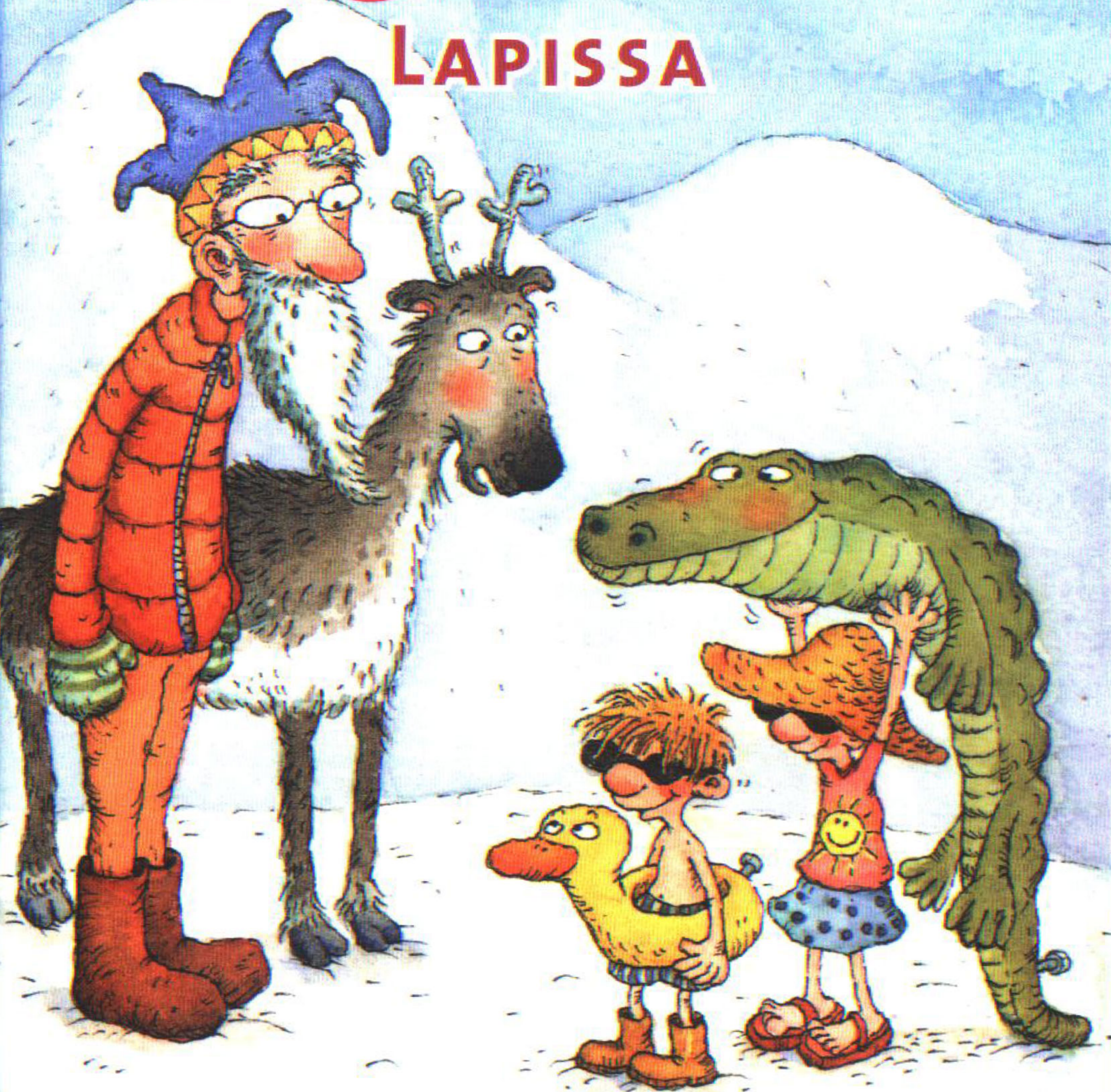

TIMO PARVELA

Ella

LAPISSA

TAMMI

ELLA-KIRJAT

Kirjava Kukko -sarjaa:

Ella ja kiristäjä
Ella teatterissa
Ella luokkaretkellä
Ella ja lopettaja
Ella ja Pate
Ella ja Pukari
Ella yökoulussa

Lastenromaanit:

Ella Lapissa
Ella ja Paterock
Ella aalloilla
Varokaa lapsia!
Ella ja seitsemän törppöä
Ella ja Äf Yksi
Ella ja jättipotti

Yhteisniteet:

Ella ja kaverit 1–3
Ella ja kaverit 4–7

Äänikirjat:

Ella ja kaverit 1–3
Ella ja kaverit 4–7
Ella Lapissa
Ella ja Paterock
Ella ja jättipotti

TIMO PARVELA

ELLA LAPISSA

6. painos

Kannen kuva: Mervi Lindman
Kannen suunnittelu: Aino Ahtiainen

© Timo Parvela, 2003

Painanut Kariston Kirjapaino Oy,

Hämeenlinna 2010

ISBN 978-951-31-2874-6

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI
HELSINKI

Minä olen Ella. Olen toisella luokalla. Tai oikeastaan minä olen nyt lentokentällä, mutta meillä on joka tapauksessa mukava luokka ja mukava opettaja. Tai oli, sillä viime aikoina opettaja on ollut vähän hermostunut.

Syy on luultavasti Paten. Pate nimittäin katosi juuri, kun meidän piti kiirehtiä lentokoneeseen. Tai oikeastaan Pate ei varsinaisesti edes kadonnut, sillä me kaikki kyllä tiesimme, mihin hän oli mennyt. Pate oli mennyt liukuhihnalla aukosta, jonka edessä oli mustia hapsuja. Se taas puolestaan johtui siitä, että hetkeä aiemmin Paten matkalaukku ja kaikkien muidenkin matkalaukut olivat menneet liukuhihnalla siitä aukosta, jonka edessä oli mustia hapsuja. Pate muisti passinsa vasta kun laukku oli jo mennyt. Meillä muilla oli tietysti passit kädessä, sillä me olimme lähdössä ulkomaille.

– Liukuhihna ei ole lapsia varten. Se on vain matkatavaroita varten, sanoi lentokentän täti opettajalle.

– No edes siinä suhteessa minä ja liukuhihna sentään olemme erilaisia, huokasi opettaja.

– Anteeksi kuinka? kysyi täti.

– Toisin kuin liukuhihna, minä olen täällä pelkääjän lapsia varten, ja nyt yksi minun lapsistani on mennyt liukuhihnan mukana tuosta aukosta, opettaja selitti.

– Ei voi olla mahdollista. Se liukuhihna on ainoastaan matkatavaroita varten, sanoi lentokentän täti vähän kärttyisästi.

– Mihin tuo hihna johtaa? opettajan vaimo puuttui keskusteluun. Hän oli myös lähdössä ulkomaille meidän kanssamme.

– Se menee matkatavaraterminaaliin, jossa laukut ja tavarat lajitellaan oikeisiin lentokoneisiin, täti selitti.

– Mitä jos me sitten vain unohdamme koko jutun? Paljonko pitäisi maksaa ekstraa, että lajittelette Paten Intian koneeseen? opettaja kysyi. Se oli meistä kummallista, sillä me kaikki tietysti tiesimme, että me emme olleet ollenkaan menossa Intiaan, vaan aivan toiseen paikkaan, jonka nimeä kukaan ei kuitenkaan muistanut. Jossakin ulkomailla se oli kumminkin.

– Kulta, koeta nyt käyttäytyä! sanoi opettajan vaimo.

Lentokentän täti ei sanonut opettajalle mitään. Hän puhui puhelimeen.

Hetken kuluttua paikalle ilmestyi vartija-setä. Vartijalla oli hurjan hieno univormu ja tosi tuima ilme.

– Täällä oli ongelmia? sanoi vartija-setä.

– Ei se mitään, niin täälläkin, sanoi puolestaan opettaja.

– Nämä haluavat lähettää lapsensa matkatavarana Intiaan, sanoi lentokentän täti.

– Ei niin voi tehdä. Matkatavarat ovat matkatavaroita ja ihmiset ovat ihmisiä, torui setä.

– Ja vartijat ovat vartijoita, sanoi opettaja.

– Mitä te tarkoittatte? kysyi vartija-setä.

– Kuulkaa, tässä on nyt väärinkäsitys, aloitti opettajan vaimo ja työnsi opettajan kauemmas vartijasta.

Meitä kaikkia tietysti harmitti, että me emme koskaan saaneet tietää, millaisesta väärinkäsityksestä oli kysymys, sillä kukaan ei kuullut opettajan vaimon selitystä, koska vartija-setä puhalsi juuri silloin pilliinsä. Setä puhalsi pilliinsä siksi, että opettaja kökötti parhaillaan juuri sillä hinnalla, joka oli ainoastaan matkatavaroita varten.

– Seis! huusi vartija, mutta se oli myöhäistä, sillä opettaja katosi jo siitä aukosta, jonka edessä oli mustia hapsuja.

– Tuosta jälkimmäisestä te joudutte maksamaan ylipainomaksua, lentokentän tati sanoi happamasti.

Kun myös vartija-setä oli mennyt aukosta Paten ja opettajan perässä, minä, Tiina, Hanna, Tuukka, Samppa, Pukari ja kaikki muutkin odotimme yhä kiltisti vuoroamme. Meitä jännitti, kuka meistä seuraavaksi pääsisi hihnalle. Siksi me hämmästyimme, kun hihna äkkiä pysähtyi.

– Minä arvasin, sanoi Samppa. – Kaikki karusellit pysähtyvät juuri silloin, kun on minun vuoroni.

Sitten oli vähän aikaa hiljaista, kunnes hapsullisesta aukosta konttasi esiin ensin Pate, sitten opettaja ja viimeisenä vartija-setä.

Patella oli passinsa ja me tietysti hurrasimme.

Se meitä vähän kyllä nauratti, kun opettajan selässä oli matkalaukun osoitetarra, jossa luki: Kalkutta, Intia.

Me juoksimme. Meillä oli nimittäin kiire lentokoneeseen.

Sillä aikaa kun opettaja ja Pate olivat ajelleet liukuhihnalla meidän lentomme oli kuulutettu aika monta kertaa. Viimeisellä kerralla kuuluttaja oli vielä sanonut, että lentokoneen kapteeni oli jo tosi kyllästynyt odottelemaan meitä, ja että jos opettaja mieluummin leikki matkalaukkaa kuin matkanjohtajaa, niin se sopi kaikin mokomin kapteenille, ja että lentokone osaisi kyllä lähteä ilman meitäkin. Lisäksi kuuluttaja sanoi vielä, että hänen omasta mielestään opettajan pitäisi pitää parempaa kuria luokassaan eikä antaa lasten hyppiä nenilleen eikä liukuhihnallekaan sen puoleen. Kaiken lisäksi kuuluttaja kertoi, että hänen omat lapsensa ainakin tiesivät, kuinka ihmisten ilmoilla tuli käyttäytyä. Hänen lastensa nimet

olivat Roosa ja Miia. Roosa soitti kuulema viulua ja Miia oli tosi hyvä luistelemaan. Sillä kuuluttajalla oli tosi paljon asiaa.

Kun kuuluttaja lopetti, kaikki lentokentän tädit ja sedät taputtivat. Me emme tosin tienneet, taputtivatko he meille vai kuuluttajalle, mutta meillä ei ollut aikaa pysähtyä sitä selvittämään, sillä meillä oli tosi kova kiire lentokoneeseen.

– Mikä portti? huusi opettajan vaimo hengästyneenä.

– Kuutonen, vastasi opettaja ja näytti lappua kädessään.

Me hämmästyimme, kun portilla ei ollut ketään.

– Loppukiri! huusi opettaja ja syöksyi putkeen, joka johti lentokoneeseen.

Putki oli hurjan pitkä ja kaikuva. Me ehdimme jo luulla, että se veisi meidät suoraan ulkomaille asti, mutta lopulta me kuitenkin olimme putken päässä ja meidän edessämme oli lentokone ja sen ovi. Harmi vain, että ovi oli jo suljettu. Lentokoneen moottorit ujelsivat hurjan kovaa ja me pitelimme korviamme. Kone oli selvästi lähdössä ilman meitä.

– Yrittävät karata, opettaja huusi vaimolleen.

– Mitä? huusi opettajan vaimo.

– Eivät onnistu! huusi opettaja ja alkoi takoa koneen ovea.

Kukaan ei kuitenkaan tullut avaamaan, ja niinpä opettaja irrotti toisen kenkensä voidakseen hakata lujempaa. Samaan aikaan, kun hän avasi kengänauhojaan, lentokone lähti peruuttamaan. Opettaja ei huomannut sitä. Niinpä opettajan lyödessä kengällään koneen ovea ei ovi enää ollutkaan siinä. Kone oli nimittäin jo peruuttanut niin paljon, että opettaja löi kengällä ohjaamon ikkunaan, horjahti ja olisi varmasti pudonnut maahan saakka, ellei olisi viime tiipassa saanut kiinni lentokoneen tuulilasinpyyhkijästä ja kietonut jalkojaan koneen keulan ympärille. Meidän mielestämme opettaja oli hurjan ketterä olakseen niin vanha.

Me kaikki katsoimme aukosta, kun lentokone peruutti opettajan roikkuessa sen tuulilasinpyyhkijässä.

– Päästäkää minut sisään tai minä kaadan tämän koneen, huusi opettaja. Hän huusi aika kovaa, koska me kuulimme sen lentokoneen moottoreiden melunkin yli.

– Epäreilua, opettaja lähtee ulkomaille ilman meitä, mutisi Samppa, kun kone yhä vain peruutti, vaik-

ka opettaja takoi kengällä ikkunaa.

– Opettaja on kyllä varmasti loman tarpeessa, arveli Hanna.

– Luuletteko, että opettaja jaksaa roikkua tuossa koko matkan? epäili Tiina.

– Ja miten ihmeessä ne tarjoilevat hänelle lounaan? kysyin minä.

– Ehkä ne tarjoilevat pelkän kylmän lounaan, arveli Tuukka, joka tietää kaiken.

– Minä en tiennytkään, että lentokoneessakin on tuulilasinpyyhkijät, ihmetteli Pate.

Juuri silloin lentokone pysähtyi. Opettaja piti toisella kädellään yhä kiinni tuulilasinpyyhkijästä, toisessa kädessään olevalla kengällä hän takoi koneen ikkunaa. Me tähystimme putken päästä ja näimme, kuinka lentokoneen molemmat lentäjät tuijottivat tosi vihaisesti opettajaa. He huitoivat opettajaa päästämään irti, mutta opettaja vain puisteli päätään. Me ihailimme häntä. Meidän opettajamme oli periaatteen mies.

Opettaja päästi irti vasta, kun toinen lentäjistä ruuttasi pissapojalla vettä hänen vasempaan sieraimensa. Opettaja liukui koneen nokkaa pitkin alas ensin hitaasti, sitten nopeasti, ja tömpsähti lopulta

istumaan kentälle. Opettajan kenkä sen sijaan jäi roikkumaan koneen tuulilasinpyyhkimeen.

Lopulta me kaikki istuimme lentokoneessa ja olimme tosi ylpeitä opettajastamme. Opettaja oli meidän sankarimme, sillä hän oli hommannut meidät koneeseen. Koneen kapteeni oli heltynyt, palannut takaisin putken päähän, ja ottanut meidät koneeseen. Opettajakin oli päästetty sen jälkeen, kun opettajan vaimo oli ensin vakuuttanut, ettei opettaja ollut yhtään vaarallinen.

– Paitsi väärintekijöille, oli opettaja lisännyt.

– Minun opettajani sanoi aina, että sinnikkyys pitää palkita, vaikkei lahjakkuutta olisikaan, oli kapteeni puolestaan sanonut.

Me olimme tietysti pahoillamme opettajan puolesta sen takia, että hänen kenkensä oli takavarikoitu todistusaineistoksi siltä varalta, että opettajaa vastaan nostettaisiin syyte lentoturvallisuuden vaarantamisesta. Me olimme pahoillamme myös sen takia, että opettaja oli pudotessaan satuttanut takapuolensa eikä voinut istua. Lähdön ajan opettajan piti olla kontallaan samassa osastossa kahden koiran kanssa. Me toivoimme, että opettaja piti koirista. Ennen

kaikkea me kuitenkin toivoimme, että koirat pitivät opettajasta.

– Siellä minne me menemme ei tarvita kenkiä, opettaja huokasi koirille, kun kone oli lopultakin ilmassa.

– Minä kestäen tämän kaiken sen voimalla, että pian me köllötelemme silkinpehmeällä hiekalla föhntuulten hyväillessä auringonpaahtamaa hipiäämme. Me kuuntelemme erämaan hiljaisuutta ja ulvomme kuutamoa yhdessä kojoottien kanssa, opettaja haaveili ja painoi päänsä koirien kylkeen. Se näytti meistä aika hassulta, kun opettaja itse oli kontallaan pyrstö pystyssä kuin pullasorsalla. Hän ei nimittäin vielääkään voinut istua.

– Sydämellisesti tervetuloa lennolle Kittilään, toivotti lentokapteeni.

– Minä en tiennytkään, että Kittilä on ulkomailla, hämmästyti puolestaan Pate.

Opettaja ei sanonut mitään. Meistä näytti, että hänen silmissään oli kyyneleitä. Opettaja oli varmasti allerginen koirille.

3

Meitä kaikkia tietysti nauratti se, että opettaja oli vahingossa lukenut lähtöportin numeron väärin. Me olimme rynnänneet portille 6, vaikka meidän olisi pitänyt mennä portille 9. Me tietysti tiesimme, että kuusi oli ihan eri asia kuin yhdeksän ja siksi me nyt olimmekin matkalla Lappiin sen sijaan, että olisimme olleet menossa ulkomaille.

Ainoa, jota ei yhtään naurattanut oli opettaja. Hän oli nimittäin yhä koneen takaosassa ja kaiken lisäksi hänet oli teljetty samaan häkkiin koirien kanssa. Se taas luultavasti johtui siitä mitä opettaja oli hetkeä aiemmin sanonut lentoemännälle:

- Kääntäkää kone, vaati opettaja.
- Ei konetta voi kääntää, vastasi lentoemäntä.
- Peruuttakaa sitten, sanoi opettaja.
- Mitä te oikein tarkoitatte? kysyi lentoemäntä.

- Minä en halua Kittilään, minä haluan ulkomaille.
- Mutta tämä kone menee Kittilään.
- Minä vaadin: kääntäkää kone tai minä... minä...
- Tai mitä? huolestui lentoemäntä.
- Minä annan jälki-istuntoa, uhosi opettaja.
- Oliko tuo uhkaus? kysyi lentoemäntä.
- Oli, sanoi opettaja varmana siitä, että oli voittamassa pelin.

– Minä annan sinulle jälki-istuntoa ja lähetän kirjeen lentokapteenin kotiin, jos ette heti käännä tämän koneen nokkaa kohti ulkomaita, opettaja uhosi. Meistä kukaan ei ollut aiemmin tiennyt, että lentoemännät osasivat judoa. Tai ainakin siltä se näytti, kun lentoemäntä heitti opettajan koneen lattialle, pisti opettajalle käsiraudat ja sulloi koirahäkkiin.

Opettajan vaimo ei huomannut mitään, sillä hän keskittyi lukemaan lentokoneen turvaohjeita.

– Halusitteko tekin ulkomaille? opettaja kysyi koirilta.

Me halusimme. Tai oikeastaan sillä ei ollut väliä, menimmekö me ulkomaille vai jonnekin muualle. Kaikkien mielestä oli pääasia, että me olimme matkalla. Ja me olimme. Me olimme nimittäin voittaneet

palkintomatkan, sillä meidän luokkakuvamme oli ollut vuoden luokkakuva. Se taas oli yksinomaan Paten ansiota. Ilman hänen löytämänsä mehiläispesää kuvasta olisi tullut varmasti ihan tavallinen luokkakuva. Hassu juttu, että mehiläiset sillä tavalla virkosivat keskellä talvea. Sen täytyi johtua siitä, että Pate oli pannut pesän patterin päälle.

”Raati kiittää erityisesti vauhdikasta tunnelmaa ja epätavanomaista asetelmaa, josta luokkakuvien tavanomainen jäykkyys on kaukana”, luki palkintoraadin arvosteluissa, ja siksi me siis voitimme ulkomaanmatkan.

– Olkaapa hyvät, sanoi lentoemäntä ja tarjosi meille sämpylää ja limonaattia.

– Puhuu yllättävän hyvin suomea ollakseen ulkomaalainen, huomautti Pate lentoemännän mentyä.

Me muut emme sanoneet mitään, sillä meillä oli suu täynnä sämpylää. Paitsi tietysti opettajalla, joka sai lentoemännältä koiranmakkaran ja taputuksen päällelleen.

Me kuulimme omille paikoillemme saakka, kun opettaja murisi koirille.

Me odotimme opettajaa. Matkatavarahihnalla kulki hurjan paljon eri värisiä ja eri kokoisia laukkuja, mutta opettajan ja koirien häkki tuli vasta viimeisenä. Muita matkatavaroita meillä ei sitten ollutkaan, sillä meidän laukkumme olivat tietysti menneet ulkomaille.

– Erikoislippu. Piti maksaa vähän ylimääräistä, mutta kyllä kannatti, opettaja sanoi lentokentän sedälle, joka päästi hänet häkistä.

– Kiitos matkaseurasta. Koettakaa pojat pärjätä, opettaja sanoi sitten koirille ja oikoi ryppyisiä vaatteitaan.

– Mitäs nyt tehdään? kysyi puolestaan opettajan vaimo. Hän katseli ympärilleen ja näytti vähän huolestuneelta.

Lapin lentokenttä ei ollut kovin iso. Oikeastaan sii-

nä oli vain yksi huone ja paljon ikkunoita. Ikkunoista sen sijaan näkyi, että Lappi itse oli tosi iso. Ulkona oli valtavasti lunta ja kauempana oli valkoisia vuoria.

– Tuntureita, korjasi Tuukka. – Lapissa vuoret ovat tuntureita.

– Ulkomailla kaikki on niin erilaista, ihmetteli Pate.

Me painoimme nenämme ikkunaan ja katselimme, kuinka muut matkustajat menivät busseihin ja takseihin, jotka sitten lähtivät kuljettamaan heitä kohti tuntureita. Ulkona oli niin kaunista, että meitä ei yhtään harmittanut se, että olimme nousseet väärään koneeseen.

– Me palaamme seuraavalla koneella takaisin, ilmoitti opettaja ja meni lipputiskille.

– Kaksikymmentä lippua ihmisten ilmoille. Kai teillä voi maksaa dirhameilla? kysyi opettaja. Opettajalla ei nimittäin ollut muuta kuin ulkomaan rahaa, sillä hän oli vaihtanut kaikki rahansa jo lähtiessä.

– Voinko minä näyttää passini tässä? kysyi puolestaan Pate, joka oli mennyt opettajan perässä tiskille.

– Voitte pitää loput, opettaja sanoi ja työnsi paksun setelinipun lipputiskin sedälle.

- Miten sanotaan ulkomaaksi: Minä haluan leiman passiini? Pate kysyi opettajalta.
- Minua ei niin vain lannisteta, sanoi opettaja, kun setä työnsi ulkomaan rahat takaisin opettajalle.
- Eikä minua, sanoi Pate, kun setä työnsi Paten passin takaisin Patelle.
- Jos emme pääse lentäen, me kävelemme takaisin, päätti opettaja, kun lipunmyyjä ei vain lakannut nauramasta opettajan rahoille ja Paten passille.
- Kulta, sinulla ei ole kuin yksi kenkä, muistutti opettajan vaimo. Hän oli tietysti oikeassa, sillä opettajan toinen kenkähän oli takavarikoitu.
- Entä jos me myymme oppilaat joulupukille ton- tuiksi? Luuletko, että sillä rahalla saisi kaksi lippua takaisin? opettaja kuiskasi vaimolleen, mutta me kyl- lä kuulimme.
- Nyt rauhoitut. Minä hoidan tämän, sanoi opet- tajan vaimo ja istutti opettajan liukuhihnalle, joka nyt oli onneksi jo pysähtynyt. Me kaikki muutkin istuimme ja jäimme katselemaan, kuinka opettajan vaimo käveli toimistoon, joka oli lentoaseman kul- mauksessa.
- Minulla on unelma, aloitti opettaja yllättäen.
- Minä olen aina haaveillut, että näkisin joskus täy-

sikuun autiomaan yllä. Istuisin nuotiolla ja kuunteli- sin täydellistä hiljaisuutta, kuu loistaisi, kojootit ul- voisivat ja tuuli puhaltaisi jännittäviä tuoksuja kau- kaisilta mailta.

Meidän mielestä opettajan unelma oli hurjan ro- manttinen. Harmi vain, että se ei toteuisi ainakaan tällä matkalla. Meillä kaikilla oli tietysti omat unel- mamme.

– Minä unelmoin, että saisin joskus uida meressä, sanoi Hanna.

– Minä unelmoin osaavani kahtakymmentä eri kieltä, sanoi Tuukka.

– Minä unelmoin ratsastavani kamelilla, sanoi Tii- na.

– Minä unelmoin auringosta ja lämpöisestä hie- kasta, sanoin minä.

– Minä unelmoin pääseväni joskus takaisin kotiin, sanoi Samppa.

– Minäkin unelmoin joskus, sanoi Pate.

– Minä en unelmoi koskaan ja minä unelmoin sitä nyrkillä pampulaan joka muuta väittää, uhkasi Pu- kari.

Meitä vähän jännitti, kun opettajan vaimo lopulta palasi.

- Hyviä ja huonoja uutisia, opettajan vaimo sanoi.
- Hyvät ensin, vaati opettaja.
- Minä sain järjestettyä meille paluuliput.
- Jes, sanoi opettaja.
- Voi itku, sanoimme me.
- Mutta ne ovat vasta viikon päästä, jatkoi opettajan vaimo.
- Voi itku, sanoi opettaja.
- Jes, sanoimme me.

- Ei! sanoi opettaja.
- Kyllä! sanoi opettajan vaimo.
- Täytyy olla jokin muukin keino, sanoi opettaja.
- Sano edes yksi, kehotti opettajan vaimo.
- Ryöstetään pankki, ehdotti opettaja.
- Soitatko sinä vai soitanko minä? kysyi opettajan vaimo.
- Piiloudutaan seuraavan lentokoneen pyöräkote-
loon ja salamatkustetaan takaisin, ehdotti opettaja.
- Kumpi soittaa? tiukkasi opettajan vaimo.
- Minäminäminä, minä soitan, huokasi opettaja ja
tallusteli puhelimeen.

Me odotimme. Me tiesimme, että odotuksesta saattaisi tulla aika pitkä, sillä meidän lentokoneemme lähtisi takaisin vasta viikon päästä. Jos opettaja ei onnistuisi järjestämään meille majoitusta, me joutui-

simme luultavasti odottamaan koko viikon lentokentällä. Ei sekään meitä surettanut, sillä lentokentän setä oli tosi mukava. Kun setä oli lopulta lakannut nauramasta opettajan rahoille ja Paten passille, hän oli pannut taas matkatavarahihnan käyntiin ja me kaikki saimme ajella sillä mustahapsuisesta aukosta sisään ja toisesta ulos. Se oli kaikkien mielestä tosi hauskaa.

– No? kysyi opettajan vaimo, kun opettaja palasi. Opettaja ei vastannut, nyökkäsi vain vaisusti.

Me olimme kaikki ulkona siistissä jonossa. Onneksi ulkona paistoi aurinko ja oli melko lämmintä, vaikka kaikkialla olikin lunta. Meillä oli nimittäin aika vähän vaatteita, sillä kukaan ei ollut vielä aamulla arvannut meidän päätyvän iltapäivällä Lappiin. Kukaan ei kuitenkaan palellut, paitsi ehkä opettaja, jonka toisessa jalassa oli kengän sijasta pelkkä muovipussi.

Me yritimme arvailla kenelle opettaja oli soittanut ja ketä me oikein odotimme.

– Luultavasti presidentille, sanoi Tuukka. – Presidentti lähettää suuren lentokoneen pelastamaan meitä.

– Ja opettajalle uuden kengän, lisäsi Hanna.

Meistä oli tosi hienoa, että itse presidentti huolehtisi meistä ja opettajan kengästä. Presidentti oli kaikkien mielestä hurjan jalo.

– Kuinka ihmeessä opettaja tuntee ulkomaan presidentin? ihmetteli Pate.

Kukaan ei ehtinyt vastata, kun kauhea pärinä alkoi. Se kasvoi kasvamistaan niin, että pian kuulosti siltä kuin kokonainen jättiläiskimalaisten lauma olisi hyökännyt. Kaikkia hämmästytti se, että ääni ei kuulunutkaan ilmasta, vaan se tuli jostain valkeiden lumivallien takaa. Ehkä presidentti olikin päättänyt lähettää lentokoneen sijasta tuhat mopoa, jotka vetivät perässään valtavaa pulkkaa, johon oli lastattu tarvikkeita ja ruokaa ja tietysti opettajan kenkä päällimmäiseksi.

Me kaikki hämmästyimme, kun ensimmäinen moottorikelkka putkahti kinosten takaa. Sitä seurasi toinen ja kolmas ja neljäs, kaikkiaan kaksikymmentä moottorikelkkaa, ja jokaisen perässä oli reki. Ensimmäistä kelkkaa ajoi mies, jolla oli hassu pipo, jossa oli neljä kärkeä. Miehellä oli pitkä parta ja värikäs takki. Kaikkien muiden kelkkojen kuljettajat olivat mieheen verrattuna tosi pieniä.

- Kääpiötä, kuiskasi Hanna.
 - Lumikki ja 19 kääpiötä, ihastelin minä.
 - Lumikilla ei ollut partaa, sanoi Tuukka.
 - Tonttuja, kuiskasi Hanna.
 - Joulupukki ja 19 tonttua, ihastelin minä.
 - Mutta miksi pukilla on noin erilaiset vaatteet? ihmetteli Tiina joka on aina niin epäilevä.
 - Arkivaatteet, sanoi Tuukka. – Nyt ei ole joulu.
 - Minä en ala. Minä en ole ehtinyt tehdä lahjalistaa ja nyt joulupukki ei tuo minulle mitään, voihkaisi Samppa.
 - Minä tuuppaan pukkia töpsykkään, jos en saa lahjoja, sanoi Pukari.
 - Tunteeko opettaja presidentin lisäksi joulupukinkin? ihmetteli Pate.
- Ensimmäinen kelkka pysähtyi opettajan eteen, muut jonoon sen perään. Me seurasimme haltioituneina, kun joulupukki nousi punaisen moottorikelkansa selästä. Hän oli selvästi laihtunut joulusta, mutta Tuukka selitti sen johtuvan siitä, että lahjojen jakaminen on kova urakka ja sellainen kuivattaa pulskemmankin miehen.
- Tontuista me emme oikein saaneet selvää, kun heillä kaikilla oli kypärä päässä.

– Tämäpä yllätys, sanoi pukki ja halasi opettajan vaimoa.

– Pitkästä aikaa, sanoi opettajan vaimo.

Sitten pukki kääntyi katsomaan opettajaa. He katsoivat toisiaan pitkään sanomatta mitään.

– Pukki tarkkailee, onko opettaja ollut kiltti, Tuukka kuiskasi. Me pidätimme hengitystä, sillä me tietysti toivoimme, että opettaja oli ollut ja pukki antaisi opettajalle lahjaksi uuden kengän.

Äkkiä pukki kaappasi opettajan syliinsä ja halasi pitkään. Sitten opettaja ja pukki tarttuivat toisiaan hartioista.

– Tervetuloa kotiin, poika, sanoi pukki.

– Kiitos, isä, sanoi opettaja vähän vaisusti.

– Ahaa, nyt minä ymmärrän, sanoi Pate.

Kukaan muu meistä ei sen sijaan ymmärtänyt yhtään mitään.

– Miksi kutsutaan joulupukin poikaa? kysyi Hanna.

– Tontuksi, ehdotin minä.

Me katsoimme opettajaa. Opettaja oli kuitenkin liian pitkä ollakseen tonttu. Haltijaksi hän oli oikean mittainen, mutta me kaikki tietysti tiesimme, että haltijat ovat kauniita.

– Ehkä joulupukin lapsi on kili, arveli Tuukka.

Me päätelimme, että niin sen täytyi olla. Meistä oli tosi hienoa, että meidän opettajamme oli joulupukin kili. Enempää me emme kuitenkaan ehtineet arvella, sillä meidän täytyi pukea yllemme tonttujen tuomat haalarit ja nousta kelkkojen kyytiin.

– Minä arvasin. Aina minä saan joulupukilta pelkkiä vaatteita. Minä olisin paljon mielummin ottanut lumilaudan, purnasi Samppa, jonka haalari oli niin iso, että hänen kätensä ylsivät vain hihojen puoleen väliin.

Matka joulupukin kotiin ei ollut kovin pitkä, mutta sitäkin kauniimpi. Lumi pölysi sakeana ja kimmelsi kuin tähtipöly. Kaikkialla oli valtavan valkoista ja puhdasta. Taivas oli kirkkaan sininen ja meitä kaikkia nauratti, kun kelkat pomppivat lumivallien yli.

Joulupukin kodin edessä oli värikäs kyltti, jossa luki: Lapin-äijän lomamajat. Jäätyneen järven rannalla oli harmaita mökkejä ja yksi iso punainen talo.

Järven toisella puolella näkyi pieni kylä.

– Minä kun luulin, että joulupukki asuu Korvatunturilla, ihmetteli Hanna.

– Jouluna asuukin, mutta tämä on varmasti joulupukin kesämökki, tiesi Tuukka.

– Mutta miksi mökkejä on noin monta? kysyi Samppa.

– Tontutkin tarvitsevat kesälomaa, Tuukka vastasi.

– Mutta nyt on vielä talvi, sanoin minä.

– Joulupukki on kesälomalla 364 päivää vuodessa, muistutti Tuukka.

– Jos tämä ei ole Korvatunturi, niin mikä tämä sitten on? kysyin minä.

Vastaukseksi Tuukka osoitti pientä kylttiä postilaatikon vieressä. Siinä luki: Nenäjärvi.

– Mutta kuka sitten on Lapin-äijä? kysyi Tiina.

– Se on joulupukin salanimi. Ajatelkaa nyt mitä tapahtuisi, jos lapset tietäisivät, että joulupukki asuu kesälomansa täällä Nenäjärvellä. Kaikkihan olisivat koko ajan ruinaamassa joulupukilta lahjoja, Tuukka selitti.

Me nyökkäsimme. Tuukka oli varmasti oikeassa. Mitä enemmän me asiaa ajattelimme, sitä varmempia me olimme, että jos me tietäisimme missä joulupukki asui kesälomallaan, me varmasti pyytäisimme häneltä joululahjat jo etukäteen. Jos me joskus pääsisimme sattumalta joulupukin luokse kylään, me takuulla esittäisimme hänelle lahjatoivomuksemme ja pyytäisimme saada joululahjat jo juhannuksena, tai ehkä sittenkin jo pääsiäisenä... tai vaikka jo vappuna. Jos me todella jostain kummallisesta syystä joutuisimme sellaiseen tilanteeseen, että meidän opettajamme paljastuisi joulupukin kiliksi ja joulupukki itse hakisi meidät kesämökilleen kylään, me...

Pate ehti jonoon ensimmäiseksi. Me kaikki muut asetuimme hänen peräänsä. Joulupukki katseli meitä ystävällisesti ja taputti Patea päähän.

– Puhuuko joulupukki suomea? kysyi Pate.

– Kyllä kai, sanoi joulupukki suomeksi, vaikka

vaikuttikin vähän hämmästyneeltä.

– Minä en vieläkään oikein voi uskoa, että sinä tulit, joulupukki sanoi sitten kilille.

– Enkä minä, sanoi opettaja.

– Meidän pitää hommata näille lapsille lämpimiä vaatteita, päätti joulupukki.

– Minä arvasin, parahti Samppa.

– Minä ottaisin mieluummin oman moottorikelkan, sanoi Pate.

– Minä haluan uuden barbin. Siltä viimejouluiselta putosi pää, Hanna tiedotti.

– Minä haluan cd-soittimen, sanoi Tiina.

– Minä haluan, että maailmassa ei olisi enää koskaan sotia, sanoi Tuukka, joka on aina niin tiedostava.

– Minä nipsaan sinua nonparelliin, jos en saa nyrkkeilyhanskoja, uhosi Pukari.

– No niin, nyt minä en enää muista mitä minä halusin, sanoi Samppa. Hän poistui jonosta ja rupesi itkemään.

– Saako vielä vaihtaa? kysyi Pate. – Minä ottaisinkin kaiken tänä vuonna käteisenä, euroina, jos sopii.

– Ymmärrätkö sinä jotain näiden puheista? joulupukki kysyi kililtä.

– Saman verran kuin yleensä. En juuri mitään, myönsi opettaja.

– No, tervetuloa joka tapauksessa. Te voitte kutsua minua äijäksi, sanoi joulupukki.

Me iskimme joulupukille silmää. Joulupukki saattoi luottaa meihin. Me emme ikinä paljastaisi hänen salaisuuttaan muille lapsille.

Sitten joulupukki neuvoi meitä valitsemaan makuupaikat harmaista mökeistä. Kiliä hän sen sijaan tarttui käsipuolesta ja talutti hänet ja opettajan vaimon isoon punaiseen taloon. Tontut puolestaan käynnistivät kelkkansa, heiluttivat meille ja kaasutelivat järven takana näkyvän kylän suuntaan.

– Hei vaan. Ensi jouluna nähdään, me huusimme, mutta tontut tuskin kuulivat mitään moottoreiden pärinän yli.

– Luuletteko, että joulupukki jakaa lahjat jo tänä iltana? Hanna kysyi toiveikkaana, kun oli taas hiljaista.

– Voi olla. Kuulkaa, jos joulupukin lapsi on kili, niin millä nimellä sitten kutsutaan kilin vaimoa? minä pohdin.

– Bambiksi, tiesi Tuukka.

– Kili ja bambi, kuinka romanttista, huokasi Hanna.

7

Joulupukin muori oli laittanut meille tosi hyvää ruokaa. Me söimme lihaa, perunamuusia ja puolukkahilloa niin, että kaikkien mahat olivat ihan pinkeinä. Kaikkein eniten söi kuitenkin opettaja, joka ei ollut saanut lentokoneessa kuin koiranmakkaran ja taputuksen päälaelleen.

Joulupukin muorikin oli valepuvussa. Hänellä oli nimittäin farkut ja ruudullinen paita. Muori oli värjännyt harmaat hiuksensa pikimustiksi ja laihtunut alle puoleen siitä mitä hän oli ollut jouluna. Joulun täytyi olla pukille ja muorille tosi rankkaa aikaa.

– Otatko vielä kuudennen annoksen? muori kysyi kililtä.

– Nyt ei mahdu enää yhtään, ähkäisi opettaja.

– Syö niin kasvat, maanitteli pukki.

– Minä olen jo täysikasvuinen, sanoi opettaja.

Meitä nauratti, sillä opettaja ei tietenkään vielä ollut täysikasvuinen joulupukki. Joulupukilla oli nimittäin paljon pidempi parta ja kurttuisemmat kasvot kuin opettajalla. Opettaja oli selvästikin vastakili.

– Tiesittekö, että teidän opettajanne oli pienenä varsinainen ahmatti? muori kysyi meiltä.

– Äiti, älä nyt aloita, pyysi opettaja.

– Poika oli niin pyöreä, että meidän täytyi aamuisin kieritellä hänet kouluun, kertoi joulupukki.

– Älkää uskoko, sanoi opettaja.

– Kesäisin me vuokrasimme häntä venepojuksi merenkululaitokselle. Me asuimme siihen aikaan vielä etelässä meren rannalla. Se oli aikaa se, poika kellui viiden meripeninkulman päässä mainingeilla ja lehmänkello hänen kaulassaan varoitti laivoja karikosta. Aamupäivisin minä hiihdin viemään hänelle evästä ja lukemista. Poika oli silloin jo kova lukija, pukki selitti.

– Mutta eihän kesällä voi hiihtää, ihmetteli Hanna.

– Niinpä, sepä se, eikö olekin ihmeellistä, sanoi pukki.

– Nyt riittää, sanoi opettaja.

– Ottaisit nyt vielä yhden lautasellisen, maanitteli muori.

Mutta opettaja ei ottanut. Hän työnsi lautasensa syrjään ja murjotti.

Me olisimme mielellämme kuulleet lisää opettajan lapsuudesta, mutta pukki ei jatkanut kertomustaan. Se taas saattoi johtua siitä, että opettaja oli työntänyt sormet korviinsa ja lauloi Lentävää kalakukkoa. Me osasimme sen laulun jo ulkoa, sillä me olimme kuulleet sen monta kertaa ennenkin.

Ruokailun jälkeen me istuimme kiltisti pitkällä penkillä, joka oli tuvan seinällä.

– Ovatpas nämä kilttejä ja hyvätapaisia lapsia, sanoi joulupukki, joka istui keinutuolissa ja poltti piippua.

Me iskimme toisillemme silmää. Kohta pukki nousi ja jakaisi lahjat.

– Tietäisitpä vaan, sanoi opettaja.

– Ovat ne, sanoi opettajan vaimo.

Me emme sanoneet mitään, sillä me odotimme.

– Mihinkäs te jälkikasvun jätitte? pukin muori kysyi kililtä ja bambilta samalla, kun tarjosi meille keksejä suuresta kulhosta. Muori tarkoitti jälkikasvulla tietysti opettajan ja opettajan vaimon lasta.

– Minun vanhempani hoitavat häntä sillä aikaa,

kun me olemme ulko... matkoilla, selitti opettajan vaimo.

– Jaahas, taitaa olla aika, sanoi joulupukki lopulta. Hän nousi tuolistaan, karisteli piippunsa takkaan ja meni sitten ovesta, joka oli huoneen perällä.

Me odotimme. Pian ovesta ilmestyisi tuttu punainen hahmo, joka kysyisi onko täällä kilttejä lapsia. Me hyräilimme joululauluja tunnelman virittämiseksi.

– Jassoo, taitaa tosiaan olla aika, sanoi muorikin ja meni pukin perässä samasta ovesta.

Hetki oli selvästi lähellä. Lahjoja täytyi olla tosi paljon, koska pukin muorikin oli mennyt auttamaan niiden kantamisessa. Me odotimme tiukujen ääntä ja koputusta ovelta. Tuuli ulvoi ulkona ja hirsinen rakennus narahteli.

– Kylläpä te olette nyt vaisuja, ihmetteli opettaja.

– Taidatte olla väsyneitä, sanoi opettajan vaimo.

– Nukkumaanmeno-aika, päätti opettaja.

– Huomenna on uusi päivä, opettajan vaimo ilmoitti.

– Joskaan ei välttämättä yhtään sen parempi, opettaja mutisi.

Me emme liikahtaneetkaan. Oli niin hiljaista, että pukin kuorsaus kuului aivan selvästi.

Kukaan meistä ei saanut unta.

– Ehkä joulupukkikin oli väsynyt, sanoi Hanna.

– Ehkä me emme ole olleet tarpeeksi kilttejä, sanoi Tiina.

– Ehkä tässä kaikessa on jotain outoa, sanoin minä.

Kukaan ei sanonut mitään. Kaikki odottivat, että minä jatkaisin.

– Oletteko ajatelleet, minne kaikki tontut hävisivät? minä kysyin.

– Jos ne menivät kurkkimaan ikkunoista, ehdotti Hanna.

– Nyt on niiden kesäloma, minä muistutin.

Taas oli hiljaista.

– Oletteko ajatelleet... ehkä tämä kaikki onkin ennalta suunniteltua: väärä lentokone ja kaikki muu.

Ehkä opettaja toi meidät tänne tarkoituksella, minä jatkoin.

– Mitä sinä tarkoitat? kysyi Tiina.

– Jos tontut eivät ole joulupukin lapsia, niin mistä ne oikein tulevat? Hankkiiko joku tonttuja joulupukille? Kai te kuulitte, mitä opettaja kuiskasi lentokentällä meidän myymisestämme joulupukille? Entä jos opettaja toi meidät joulupukille tontuiksi? Entä jos opettaja todella aikoo myydä meidät joulupukille?

Syvä hiljaisuus laskeutui mökkiin. Vain pakkaneen ritisi mökin nurkissa, kun kaikki pohtivat ajatusta, jonka minä olin keksinyt hampaita pestessäni. Meistä tulisi tonttuja. Me emme koskaan kasvaisi isoiksi, mutta sen sijaan me eläisimme tuhatvuotiaiksi.

– Ei se ehkä niin kamalaa ole. Tontut saavat takuulla syödä pipareita niin paljon kuin jaksavat, minä yritin lohduttaa.

– Ja valvoa yölläkin, huomautti Tiina.

– Ja leikkiä vaikka olisivat kuinka vanhoja, minä muistutin.

– Ja hiipiä alta sillan.

– Ja syödä paistia ja juoda lientä.

– Onkohan tyttötonuillakin parta? huolestui Hanna.

Pakokauhu iski meihin siinä silmänräpäyksessä ja me olisimme varmasti juosseet ulos ja pakoon, ellei Hanna olisi juuri silloin huomannut kahta hahmoa meidän mökkimme edessä. Opettaja ja opettajan vaimo seisoivat kelmeinä kuun valossa ja keskustelivat. Me painoimme korvamme ikkunaan, jotta kuulisimme mitä he sanoivat.

– Minä en kestä, sanoi opettaja.

– Kuluta, kyllä sinä kestät, sanoi opettajan vaimo.

– Huomenna hän ottaa sen taas puheeksi, sanoi opettaja.

– Ei sinun tarvitse suostua, opettajan vaimo sanoi.

– Sinä et tiedä, millaista se on. Sitä on jatkunut siitä saakka, kun minä olin lapsi, opettaja voihi.

– Mutta nyt sinä olet jo aikuinen. Sinä voit itse päättää asioistasi, opettajan vaimo lohdutti ja otti opettajaa kädestä.

– Isä ei ajattele niin. Hänen mielestään minun on tehtävä niin kuin hän haluaa, opettaja huokasi.

– Ei sinun tarvitse.

– Ei tarvitsekaan. Minä karkaan, sanoi opettaja.

– Et sinä voi jättää lapsia tänne.

– Minä otan lapset mukaan. Me karkaamme kaikki. Opettajan ääni vapisi, kun hän puhui.

– Kulta, rauhoitu nyt.
– Minä pihistin illallisella lusikan, opettaja tunnusti.

– Mitä sinä sillä aiot? hämmästyti opettajan vaimo.
– Minä kaivan tunnelin. Minä irrotan mökistä lattiaankut ja kaivan pakotunnelin, opettaja selitti.

– Ethän vain satuta itseäsi, huolehti opettajan vaimo ja talutti opettajan pois.

– Miksi minulle aina käy näin? Miksi minä en nyt voi olla autiomaan hiljaisuudessa erämaan keskellä kuuntelemassa kojoottien ulvontaa? Miksi unelmat eivät koskaan toteudu? opettajan ääni kysyi pimeästä.

Opettajan vaimo ei ilmeisesti osannut vastata, koska me emme kuulleet enää mitään.

Me hiivimme takaisin sänkyihimme. Meitä ihmetytti, miksi opettaja halusi ottaa meidät mukaansa pakomatalle, jos hän kerran itse oli halunnut myydä meidät joulupukille.

– Ehkä opettajan kävi meitä sääliksi, Tiina ehdotti.

Tiina oli varmasti oikeassa. Opettajan vaimo oli saanut opettajan katumaan ja muuttamaan mielensä. Kaikki vaikutti kuitenkin yhä tavattoman sotkuiselta.

– Minun leukaani kutittaa ja se tuntuu jo hiukan karhealta, sanoi Hannan ääni pimeydestä. Se kuulosti huolestuneelta.

Aamulla me heräsimme moottorikelkkojen pärinään. Me kaikki ryntäsimme tietysti ulos ja ehdimme juuri nähdä, kuinka tonttujen moottorikelkat kaasuttivat järven yli.

Mökkien kuisteille oli ilmestynyt kasa vaatteita. Erivärisiä ja -kokoisia haalareita, kintaita ja pipoja.

– Minä arvasin, kuului Sampan ääni viereisen mökin terassilta. – Pelkkiä pehmeitä paketteja.

Tonttujen tuomat vaatteet eivät olleet ehkä viimeisen päälle muodikkaita, mutta ainakin ne olivat lämpimiä.

– Tehän näytätte jo ihan erilaisilta, joulupukki sanoi meidät nähtyään ja myhäili partansa alla.

Minä pukkasin Hannaa kylkeen. Me kyllä tiesimme mitä pukki tarkoitti. Me toivoimme, että opettaja saisi pian pakokäytävänsä valmiiksi, sillä kukaan

meistä ei halunnut muuttua tontuksi.

– Kukaan ei takuulla palkkaa metrinmittaista viisisataavuotiasta parrakasta tyttötonttua sairaanhoitajaksi, Hanna jupisi. Hän nimittäin halusi isona sairaanhoitajaksi.

Opettajakaan ei näyttänyt erityisen tyytyväiseltä. Joulupukki oli antanut hänelle mustan hiihtoanorakin, tiukat hiihtohousut ja valkoisen pipon. Pipo näytti aivan kananmunan kuorelta ja opettaja sen alla juuri kuoriutuneelta kananpojalta.

– Tällaisen asun minä olen nähnyt viimeksi Urho Kekkosella vuonna 1966, opettaja sanoi vaimolleen.

– Sinä olit silloin vasta kaksivuotias. Et sinä voi sitä muistaa, huomautti opettajan vaimo.

Joulupukki katseli taivaalle. Aurinko oli jo aika korkealla ja lumi häikäisi. Joulupukki hymyili.

– Minä tiedän, mitä hän sanoo seuraavaksi, opettaja supisi ja katsoi tiukasti joulupukkia.

– Minä olen ajatellut... aloitti joulupukki.

– Nyt minä karkaan, sanoi opettaja, mutta ei pääsyt mihinkään, sillä opettajan vaimo piti kiinni hänen anorakkinsa nauhasta.

– Minä olen ajatellut, että me tekisimme tänään pienen hiihtoretken, sanoi joulupukki.

- Minä tiesin, voihaiksi opettaja.
- Koeta nyt pysyä tyynenä. Älä panikoi. Jos et muuten, niin lasten takia, opettajan vaimo sanoi opettajalle ja otti opettajaa kädestä.
- Kaikkihan te varmasti pidätte hiihtämisestä, aloitti joulupukki. – Kaikki pitävät hiihtämisestä. Minä ainakin rakastan hiihtämistä, joulupukki jatkoi ja lähestyi puhuessaan opettajaa.
- Ja teidän opettajanne, hänelle hiihtäminen on aina ollut henki ja elämä, hymyili joulupukki ja laski kätensä kilin olkapäälle. Se oli meistä hassua, sillä näytti kuin opettaja olisi saanut sähköiskun. Opettaja kuitenkin hymyili pukille. Se hymy kyllä näytti siltä kuin opettaja olisi juuri nielaissut ämpärillisen sitruunoita. Opettajan silmissä oli kyyneleitä.
- Onnen kyyneleitä, kuiskasi Hanna.
- Kun teidän opettajanne oli pieni hän hiihti aamusta iltaan. Kerran hän hiihti koko matkan Hangosta Inariin yhden aamupäivän aikana kesäkelillä, pukki kertoi.
- Mutta eihän kesällä voi hiihtää, sanoi Hanna.
- Niinpä, sepä se, eikö olekin ihmeellistä, sanoi pukki.
- Opettajan täytyi todella rakastaa hiihtämistä.

Meillä kaikilla oli sukset. Joulupukin muori oli kovanut ne varastosta.

– Nämä löytyivät täältä, kun me ostimme tämän paikan, muori selitti opettajalle.

Me tietysti tiesimme, että hän hämäsi. Tontut olivat tehneet sukset yöllä.

– Nämä puolestaan ovat sinun vanhat sukset. Minä olen säästänyt niitä kaikki nämä vuodet, pukki sanoi kilille ja antoi hänelle ruskeat puusukset, joiden kärjessä oli viisi rengasta ja teksti: Olympia.

– Etkö sinä aio itse hiihtää? Opettaja kysyi pukilta, kun pukki pisti moottorikelkkakypärän päähänsä.

– Minä teen teille pienen ladun. Riittääkö kolmekymmentä kilometriä näin alkuun? pukki kysyi ja kaasutti tiehensä vetäen perässään latukelkkaa.

Opettaja katsoi meitä ja me katsoimme opettajaa.

– Paetkaa, pelastukoon ken voi! Seuratkaa minua! opettaja kiljaisi ja lähti hiihtämään hurjaa vauhtia aivan päinvastaiseen suuntaan kuin mihin pukki oli mennyt. Opettaja hiihti umpihangessa niin, että lumi pölysi. Me ihailimme opettajaa, sillä kukaan meistä ei ollut tiennyt, että opettaja osasi hiihtää niin hyvin.

Hetken kuluttua opettaja palasi. Hän oli aika hengästynyt.

– Miksi te ette seuranneet? opettaja kysyi.

– Minä en osaa hiihtää, sanoi Hanna.

– Enkä minä, sanoi Tiina.

– Enkä minä, sanoin minä.

– Enkä minä, sanoi Tuukka.

– Minä lykin jotakuta kirsuun, jos minun täytyy hiihtää, sanoi Pukari.

– Minä lykkisin kotiin, jos osaisin hiihtää, nyyhkytti Samppa.

– Mistä nämä käynnistetään? kysyi Pate tarkoittaen suksiaan.

Opettaja huokasi ja katsoi vaimoan. Opettajan vaimo puolestaan ei katsonut opettajaa. Hänellä oli nimittäin silmät kiinni. Opettajan vaimo nojasi sauvoihinsa ja otti aurinkoa.

– Hyvä on, huokasi opettaja. – Minä opetan teidät hiihtämään ja sitten me pakenemme yhdessä, opettaja lupasi.

Me kannoimme suksemme opettajan perässä mäen päälle. Mäki laski loivasti järven jäälle. Pukin moottorikelkka kipusi parhaillaan vastarannalle ja hävisi sitten metsän sisään.

– Hiihtäminen on kamalaa, aloitti opettaja. – Mutta hätä keinot keksii. Meidän on nyt opeteltava hiihtämään, jotta voisimme paeta, sanoi opettaja.

– Miksi meidän täytyy paeta? kysyi Tuukka, joka ei tiennyt vielä mitään joulupukin suunnitelmista. Me emme nimittäin olleet ehtineet kertoa.

– Jotta meidän ei tarvitsisi hiihtää, selitti opettaja.

Meistä oli vähän kummallista, että meidän oli opeteltava hiihtämään, ettei meidän tarvitsisi hiihtää.

– Hiihtäminen on kamalaa, mutta ei kovin vaikeaa, sanoi opettaja ja laski suksensa hangelle.

– Teette vain kaiken minun perässäni, niin te opitte, opettaja neuvoi. Sitten hän yritti panna sukset jalkoihinsa, mutta se ei onnistunut, sillä opettajan sukset olivat lähteneet liukumaan mäkeä pitkin kohti järveä.

Me tietysti teimme niin kuin opettajakin oli teh-

nyt. Opettajan juostessa suksiensa perässä me asetimme omat suksemme lumelle ja lähetimme ne sitten opettajan ja hänen suksiensa perään. Opettajan sukset olivat saaneet aika suuren etumatkan. Ne olivat jo puolivälissä rinnettä.

Opettajan sukset voittivat, ne liukuivat kaikkein pisimmälle. Toiseksi pisimmälle menivät Hannan sukset. Loput sukset törmäsivät toisiinsa ja ruuhkautuivat kasaksi, joka muistutti kaikkien mielestä vähän juhannuskokkoa.

Me olimme aika lailla kuumissamme, kun vihdoin olimme saaneet sukset taas mäen päälle. Kaikkein eniten hikoili tietysti opettaja, jonka sukset olivat liukuneet melkein puoliväliin järveä ja hän oli joutunut kahlaamaan umpihangessa saadakseen ne takaisin. Hiihtäminen oli tosi kovaa urheilua. Opettaja oli jo aivan väsynyt, vaikka me olimme vasta aloittaneet.

– Ensimmäinen sääntö: älkää koskaan laskeko suksianne rinteeseen. Ne voivat nimittäin karata, puuskutti opettaja.

Seuraavaksi opettaja selitti meille, kuinka monet kiinnitetään siteisiin. Se kuulosti ihan helpolta. Mono vain asetettiin siteen päälle ja painettiin lujasti salpaa niin että naksahi.

Sillä aikaa, kun opettaja kiinnitti omat mononsa, me kiinnitimme omamme.

– Valmis, sanoi opettaja.

Me tietysti hämmästyimme, kun näimme, että opettajan jalat olivat monojen sisällä. Me olimme nimittäin riisuneet omat monomme ja kiinnittäneet ne suksiin ilman jalkaa.

– Tämän täytyy olla pahaa unta, huokasi opettaja ja nosti molemmat kädet silmilleen. Sitä hänen ei tietystikään olisi pitänyt tehdä, sillä samalla hetkellä, kun hän irrotti kätensä sauvoista, hän lähti liukumaan mäkeä takaperin alas. Tällä kertaa me olimme valppaampia ja pistimme omat suksemme mäkeen melkein yhtä aikaa opettajan kanssa.

Tuukan sukset ja monet voittivat. Tiina oli toinen ja Samppa kolmas. Opettaja kaatui jo puolivälissä mäkeä ja hävisi. Opettaja hävisi lähes kokonaan. Hän nimittäin hävisi melkein kokonaan näkyvistä kaaduttuaan lumikinokseen. Onneksi suksien kärjet jäivät töröttämään näkyviin niin, että opettajan vaimo osasi kaivaa oikeasta kohdasta.

Me menimme tietysti sisälle lämmittelemään, sillä meidän jalkojamme oli ruvennut palelemaan. Kaikkien mielestä hiihtäminen oli kuitenkin tosi kivaa.

Kun pukki palasi, hän hämmästyi löytäessään meidät tuvasta ja meidän suksemme ja monomme järveltä.

– Ettekö te olekaan hiihtämässä? Pukki kysyi.

Opettaja ei sanonut mitään. Hän lisäsi takkaan puun. Sen puun kärjessä oli viisi rengasta ja teksti: Olympia.

– Poltit sitten hyvät sukset, pukki sanoi opettajalle. Opettaja ei sanonut mitään.

Kun me olimme syöneet, pukki meni päivänokosille, opettaja meni kaivamaan pakotunneliaan ja minä selitin pojille, mistä kaikessa oli oikein kysymys.

– Meidät on tuotu tänne tarkoituksella. Opettaja toi meidät joulupukille tontuiksi. Me jäämme pieniksi, mutta elämme tuhatvuotiaiksi, minä selitin.

– Ja meille kaikille kasvaa parta, lisäsi Hanna.

– Hienoa, sanoi Tuukka.

– Ihan jees, sanoi Pukari.

– Minulle ei kuitenkaan kasva, murehti Samppa.

– Saanko minä viikset myös? kysyi Pate.

– Nyt te ette ymmärtäneet, huomautti Hanna.

– Myös meille tytöille kasvaa parta.

– Hienoa, sanoi Tuukka.

– Ihan jees, sanoi Pukari.

– Teille kasvaa kuitenkin pitempi parta kuin minulle, murehti Samppa.

- Saatteko te viikset myös? kysyi Pate.
 - Ettekö te vieläköön tajua. Me jäämme tänne emmekä ikinä palaa enää kotiin, paitsi ehkä jouluisin kurkkimaan ikkunasta, minä yritin vielä.
 - Hienoa, sanoi Tuukka.
 - Ihan jees, sanoi Pukari.
 - Minä en kuitenkaan yllä kurkkimaan, murehti Samppa.
 - Maksaakohan joulupukki palkkaa? kysyi Pate.
 - Minä luovutan, sanoin minä.
 - Ei muuta kuin tonttuasut ylle ja piirileikkejä leikkimään, huokasi Hannakin.
 - Piirileikkejä? huolestui Tuukka.
 - Tyttöjen kanssako? kysyi Samppa.
 - Minä loppaan lupukkaan, jos minun täytyy ryhtyä tyttöjen kanssa piirileikkiin, uhkasi Pukari.
 - Piirileikit ja tytöt ovat ihan jees, sanoi Pate.
- Lopulta pojatkin ymmärsivät tilanteen vakavuuden ja kauhistuivat. Me kaikki ymmärsimme, että meidän oli paettava, jos halusimme välttyä parroilta ja piirileikeltä. – Hetkinen, sanoi Tuukka, joka vihdoin selvisi järkytyksestään. – Miksi opettajakin haluaa paeta, jos hän kerran itse toi meidät tänne tarkoituksella?

- Koska hän inhoaa hiihtämistä, tiesi Hanna.
- Ja joulupukki kiristää opettajaa. Joulupukki ei tuo opettajalle tai opettajan lapselle lahjoja, jos opettaja ei tuo pukille tonttuja ja opeta niitä hiihtämään, jatkoi Tuukka.

Kaikki valkeni meille hetkessä. Kaikki oli nyt ihan selvää. Opettaja oli tosi jalo ja herkkä ihminen. Hän oli valmis pakenemaan, vaikka ei saisi enää koskaan joululahjoja. Hän oli valmis uhraamaan sekä omat että lapsensa joululahjat pelastaakseen meidät.

Meistä oli hurja ajatus, että joulupukki olisi niin julma omaa lastaan kohtaan. Kuinka joulupukki kaikista maailman taruolennosta voisi olla jakamatta lahjoja omille sukulaisilleen? Me olimme aina luulleet, että kukaan ei saanut niin paljon joululahjoja kuin joulupukin poika.

- Toisaalta, minun isäni on sähköasentaja ja silti minun huoneeni valo on ollut rikki jo vuoden, sanoi Hanna.
- Minun isälläni on vaateliike. Minä saan aina isosiskon vanhat vaatteet, sanoi Tiina.
- Minun isäni on kirjailija. Hän ei koskaan lue minulle iltasatua, sanoin minä.
- Minun isäni on Esko ja minun nimeni on Pate, sanoi Pate.

- Mutta millä ihmeen nimellä kutsutaan joulupukin lapsenlasta, ihmetteli Hanna.
- Karitsaksi, tiesi Tuukka.

12

Joulupukki istui hiljaisena ja tuijotti tuleen. Kili istui hänen vieressään eikä hankään sanonut mitään. Me istuimme pöydän ympärillä missä pukin muori näytti meille kuvia siltä ajalta, kun kili oli vielä pieni. Heidän perheensä näytti kuvissa yllättävän normaalilta ollakseen niin epänormaali. Kuvissa pukki näytti aivan tavalliselta nuorelta isältä, mutta se taas oli osoitus siitä, että pukkikin oli vain ihminen, vaikka olikin taruolento.

– Sinä muistutit vauvana ihan pientä possua, opettajan vaimo huomautti opettajalle.

Opettaja ei sanonut mitään. Kohensi vain tulta hiihlihangolla.

– Sinä sitten poltit hyvät sukset, pukki puolestaan sanoi opettajalle karhealla äänellä.

Me näimme, kuinka opettaja jäykistyi hetkeksi ennen kuin vastasi.

- Niin poltin, sanoi opettaja.
 - Hyvät sukset, jatkoi pukki.
 - Tässä kuvassa teidän opettajanne on samanikäinen kuin te nyt, pukin muori yritti, mutta me emme voineet keskittyä valokuvaan. Me näet odotimme kilin vastausta pukille.
 - Eivät ne nyt niin kovin hyvät olleet, opettaja sanoi hitaasti ja vähän epävarmasti.
 - Olympiat. Minä annoin ne sinulle joululahjaksi, pukki sanoi.
 - Ja minä en koskaan pitänyt niistä.
- Me katsoimme toisiamme. Meitä hämmästytti, että pukki oli antanut omalle kililleen lahjan, josta tämä ei pitänyt. Meille pukki sitä vastoin oli aina tuonut lahjoja, joista me pidimme. Paitsi tietysti Sampalle, joka inhosi pehmeitä paketteja.
- Mutta sinähän rakastit hiihtämistä, pukki sanoi.
 - Minä olen aina inhonnut hiihtämistä, sanoi puolestaan opettaja. – Mutta sinä et ole koskaan kuunnellut minua.
 - Höpsistä, sanoi pukki. – Kaikki pitävät hiihtämisestä. Sinä saat huomenna lainata minun suksiani sillä aikaa, kun minä käyn ostamassa sinulle uudet.
 - Isä, minä en halua hiihtää, opettaja sanoi. Hänen

äänensä kuulosti aivan kilin mäkätökseltä.

- Minä alan olla jo vanhenemaan päin. Jos sinä haluat jatkaa täällä, sinun täytyy myös osata hiihtää, pukki sanoi vakavana.

Opettaja katsoi vaimoaan kuin apua anoen. Opettajan vaimo nyökkäsi opettajalle rohkaisevasti.

- Mutta kun minä en halua jatkaa täällä. Te halusitte muuttaa tänne, en minä. Minä en halua jatkaa täällä. Minulla on jo työni. Minä olen opettaja. Minä pidän työstäni enkä aio jättää sitä, opettaja puuskahti.

- Jaahas, jaahas. Huomenna taitaa olla lentokeli ladulla. Hiihtäen ne pikku murheet kaikkoavat, pukki lupasi opettajalle, venytteli ja meni kammariinsa.

Opettaja puolestaan jäi hämmentelemään tulta. Hän näytti kumaraiselta ja jotenkin vanhemmalta kuin ennen, aivan isältään itse asiassa... Ja juuri silloin me sen lopulta tajusimme: Sen lisäksi, että meistä tulisi tonttuja, opettajasta tulisi uusi joulupukki. Opettaja ei ollutkaan tuonut meitä Lappiin myydäkseen meidät joulupukille. Opettaja ei ollut syyllinen laisinkaan. Joulupukki itse oli jollain keinolla loihtinut meidät väärään koneeseen ja vetänyt luokseen kuin hämähäkki saaliinsa. Meitä puistatti. Oli tullut

vallanvaihdon aika. Vanha pukki, hänen muorinsa ja tonttunsa vetäytyisivät eläkkeelle ja uusi pukki uusine tonttuineen astuisi vuoroon. Mutta opettaja ei selvästikään halunnut sitä, emmekä me. Meidän oli autettava opettajaa ja tietysti myös itseämme siinä sivussa.

– Tässä kuvassa teidän opettajanne istuu joulupukin sylissä, muori sanoi.

Kuvassa opettaja tosiaan istui joulupukin polvella ja veti parhaillaan pukkia parrasta. Ja me näimme kuvasta senkin kuka oli parran takana joulupukkina, tietysti.

Meidän tyttöjen kävi opettajaa sääliksi. Hänellä oli takuulla hyvin vaikeaa, sillä hänen sisällään taistelivat joulupukki ja opettaja. Toinen puoli opettajaa varmasti halusi meidän palaavan takaisin kotiin ja entiseen elämään, mutta toinen puoli muutti häntä hitaasti ja vääjäämättä joulupukiksi. Molemmat puolet tietysti rakastivat lapsia, mutta siihen yhtäläisyydet sitten loppuivatkin; toinen heistä työskenteli vain päivisin, toinen taas iltaisin ja öisin. Opettajan sisällä oli siis kaksi persoonaa: maisteri Kili ja herra Pukki. Se mahtoi olla repivä tunne. Meidän oli autettava maisteri Kiliä.

Kämpän oveen koputettiin jo ennen auringon nousua. Koputtaja oli opettaja, joka käski meitä pukeutumaan ja kiirehtimään ulos.

Ulkona oli vielä hämärää, kun me seisoiimme pihal-

la ja siristelimme unisia silmiämme. Opettaja oli kassanut meidän suksemme valmiiksi pihalle ja käski meitä panemaan ne jalkaamme mahdollisimman pian. Me tietysti hämmästyimme, sillä opettaja oli itse sanonut edellisenä iltana inhoavansa hiihtämistä. Ehkä herra Pukki oli yön aikana ottanut opettajassa vallan? Me katsoimme epäluuloisina opettajan perään, kun hän hävisi tallirakennukseen.

Kun opettaja talutti tallista vanhan mopon, meillä oli jo sukset jalassa. Tällä kertaa myös meidän jalkamme olivat monojen sisällä. Me olimme ylpeitä siitä, että me olimme niin oppivaisia.

– Kulta, mikä tuo on? opettajan vaimo kysyi hämärästä ja katsoi huolestuneena mopoa.

– Tämä on minun vanha moponi. Minä ostin sen ensimmäisen kesätyöpaikkani palkkarahoilla, opettaja esitteli ylpeänä.

Me yritimme keksiä, mitä joulupukin kili oli mahtanut tehdä kesätöikseen, mutta emme keksineet vastausta siihen mennessä, kun opettaja toi liiteristä pitkän köyden.

– Kulta, mitä sinä aiot? opettajan vaimo kysyi. Tällä kertaa hän kuulosti hyvin huolestuneelta.

– Minä pakenen täältä. Me kaikki pakenemme,

opettaja sanoi ja kiinnitti köyden toisen pään moponsa satulaan.

Me huokasimme helpotuksesta. Opettaja oli selvästi maisteri Kili eikä herra Pukki.

– Onkohan tuo nyt turvallista? opettajan vaimo kysyi, kun opettaja asetteli köyden pitkäksi moponsa perään.

– Turvallisempaa kuin tänne jääminen, opettaja sanoi. – Ottakaapa lapsukaiset köydestä kiinni, opettaja käski.

Aurinko pilkisti jo metsän takaa, kun opettaja polkaisi moponsa käyntiin. Me olimme pitkässä jonossa mopon perässä ja pidimme tiukasti köydestä. Opettajan vaimo puolestaan istui mopon satulassa opettajan takana. Se näytti oikeastaan aika hassulta, sillä mopoa ei näkynyt heidän altaan juuri lainkaan.

– Kestääkö tämä mopo? opettajan vaimo huusi opettajalle moottorin papatuksen yli.

– Minä olen itse tämä virittänyt, opettaja huusi takaisin ja väänsi kaasua.

Ensin ei tapahtunut juuri mitään. Köysi kiristyi ja mopo suti paikallaan heittäen hirveästi lunta meidän päällemme. Sitten, juuri kun joulupukki tuli talonsa kynnykselle ihmettelemään meteliä, koko jono nyt-

kähti liikkeelle ja meitä vietiin.

Opettaja heilutti voitonriemuisesti kättään joulupukille ja pukki heilautti epävarmasti kättään takaisin. Hän ei selvästikään ymmärtänyt, mitä oli tapahtumassa.

Myös Pate heilutti käsiään pukille, mitä hänen ei tietystikään olisi pitänyt tehdä. Heiluttaessaan Pate nimittäin irrotti otteensa köydestä ja hänen vauhtinsa pysähtyi siihen paikkaan. Paten perässä tulleet puolestaan törmäsivät Pateen ja kaatuivat keskelle pihaa suureksi kasaksi, josta törötti suksia, käsiä ja jalkoja niin, että se muistutti aika tavalla jättiläismäistä muurahaispesää. Ainoastaan minä, Hanna, Tiina, Samppa, Pukari ja Tuukka jäimme roikkumaan köydestä, kun opettajan mopo kurvasi pihasta tielle. Me näimme joulupukin raapivan päätään samalla kun muori juoksi nostelemaan oppilaita kasasta.

Meitä tietysti harmitti, että osa meistä jäi pukille tontuiksi, kun me muut pääsimme pakoon. Toisaalta oli varmasti hyvä, että tonttujen joukossa olisi tulevaisuudessa tuttuja. Minä toivoin, että ensi jouluna tontut kerrankin lukisivat minun lahjalistani loppuun saakka.

Opettajan mopo pääsi tiellä hyvään vauhtiin. Se

johtui tietysti siitäkin, että lasti oli nyt paljon kevyempi, kun köydessä roikkui enää alle puolet alkuperäisestä joukosta. Me kuulimme, kuinka opettaja kiljui riemusta ja opettajan vaimo kauhusta opettajan kaahaillessa pitkin lumista tietä, jonka molemmilla puolilla kohosivat korkeat lumivallit.

Alamäen jyrkkyys yllätti meidät kaikki. Vaikka opettaja kuinka väänsi kaasua, me kirimme vähitellen heidän rinnalleen. Vauhti oli niin kova, että kaikilla oli silmät täynnä vettä, eikä kukaan meistä oikein nähnyt yhtään mitään. Siitä varmasti johtui sekin, että Samppa, joka oli köyden viimeisenä, ei nähnyt hyppyriä tien reunassa, vaan ajoi sen yli. Me ehdimme nähdä oikeastaan vain vilahduksen Sampan sinistä haalaria, kun hän pongahti hyppyristä lumivallin yli.

– Mä arvasin! Samppa huusi ennen kuin pöllähti lumihankeen jonnekin tienpenkan toiselle puolelle.

– Tänä vuonna kevät tulee aikaisin. Minä näin jo kurjen lentävän kohti pohjoista, opettajan vaimo huusi opettajalle, joka puolestaan väänsi lisää kaasua.

Meitä oli enää viisi jäljellä ja mopon vauhti kiihtyi, samoin meidän.

Seuraavan mutkan takana oli poro. Poro yllättyi varmasti yhtä paljon kuin mekin. Nähdessään opettajan, opettajan vaimon, mopon ja meidät se painoi päänsä alas.

– Varo! Se hyökkää, kiljui opettajan vaimo.

– Minä hyökkään ensin! huusi puolestaan opettaja.

Onneksi opettaja oli tosi taitava väistämään. Hän kiersi poron sen takapuolelta. Yhtä hyvin ei kuitenkaan käynyt Hannalle ja Tiinalle, jotka olivat sillä hetkellä köyden viimeisinä. He nimittäin jäivät roikumaan poron sarviin. Se näytti aika hassulta sekä porosta että meistä, mutta meillä ei ollut aikaa jäädä sitä ihmettelemään, kun mopo kiisi yhä vanhempaa vauhtia eteenpäin.

Vain minä, Pukari ja Tuukka roikuimme enää köydestä, kun opettajan vaimo teki jotain yllättävää. Hän nimittäin irrotti köyden mopon satulasta. Mopon kääntyessä seuraavasta mutkasta oikealle me jatkoimmekin suoraan tienpenkan yli ja sitten ylös ylämäkeä. Meidän vauhtimme oli niin kova, että se vei meidät mäen päälle asti, vaikka se mäki olikin aika jyrkkä.

Mäen päällä meitä vastassa oli hiihtäjä, joka näytti

vähän hämmästyneeltä, kun me kolme saavuimme mäen päälle.

– Te laskitte tuon mäen nyt väärin päin, se hiihtäjä sanoi ja laski sitten mäen alas.

Me puolestamme seisoimme yhä mäen päällä ja näimme sieltä opettajan, opettajan vaimon ja mopon oikein hyvin. Ensin me luulimme, että opettajan vaimo oli päästänyt köyden, jotta hän ja opettaja pääsivät paremmin pakoon, mutta mäeltä me näimme, ettei niin ollut. Juuri meidän katsellessamme opettajan vaimo nimittäin tarttui opettajan kananmunapipon reunoista ja veti pipon opettajan silmille. Ensin opettaja näytti ajavan melko hienosti ollakseen sokko, mutta sitten mopo alkoi selvästi ajautua vasemmalle, kunnes osui lumivalliin. Sen sijaan että olisi kaatunut, mopo kynsikin vielä jonkun matkaa lumen sisään ja pysähtyi sitten pehmeästi keskelle umpihankea. Kauempaa oli aika hassun näköistä kun opettajasta ja opettajan vaimosta näkyi valkoisen hangen keskeltä vain päät ja pipot. Näytti vähän siltä kuin joku olisi asetellut kaksi pääsiäismunaa lumihangelle. Opettajan pääsiäismuna oli tietysti vielä kuoriutumaton, sillä hänellä oli pipo yhä silmillään eikä hän voinut ottaa sitä pois, sillä hänen molemmat

kätensä olivat tiukasti lumihangessa.

Siitä joulupukki ja muori heidät sitten löysivät seurattuaan mopon jälkiä moottorikelkallaan. Kesti tosin jonkin aikaa ennen kuin he saivat kaivettua kilin ja bambin esiin, sillä pukkia ja muoria nauratti aika paljon. Oikeastaan heitä nauratti tosi paljon.

Me veistimme. Minä veistin pientä lintua. Hanna veisti avaimenperää. Tiina veisti pahkakuppia. Tuukka veisti bumerangia. Samppa veisti lähinnä lastuja. Pukari sanoi veistävänsä kaikkia nyrkillä tupukkaan, jos hänen täytyisi veistää yhtään mitään, ja Pate veisti tietysti sormeensa.

Me kaikki veistimme, sillä moposeikkailun jälkeen pukki oli vienyt meidät tupaan ja antanut meille puukot.

– Opite välillä jotain hyödyllistäkin, sanoi pukki.
– Kädentaidot ja hiihtäminen, siinä ovat kaksi maailman hyödyllisintä asiaa, pukki lisäsi liimattuaan Paten peukaloon laastarin.

– Voisi kuitenkin olla parempi, että sinä taittelisit lautasliinoja, pukki sanoi sitten Patelle.

Me tiesimme kyllä, miksi pukki halusi meidän

opettelevan kädentaitoja. Tonttukoulutus oli selvästi alkanut. Pukki opetti meitä tekemään joululahjoja. Ensin me veistäisimme puuesineitä köyhille lapsille ja sitten me opettelisimme tekemään hienoelektronikkaa rikkaille lapsille.

– Kaiken maailman kotkotuksia. Kuinka ihmeessä joku saa päähänsä vetää lapsia mopon perässä? pukki sanoi opettajalle. – Olisitte sanoneet, niin minä olisin vetänyt moottorikelkalla.

Opettaja ei vastannut, sillä hänkin veisti. Pukki oli nimittäin antanut opettajalle kaksi jämerää hirttä, joista opettaja viilsi puukollaan paksuja siivuja. Opettajan otsa kiilsi hiestä.

– Veistelet näistä itsellesi uudet sukset. Pysytpä hän vähän aikaa poissa pahanteosta, pukki oli veistellyt opettajalle.

– Mitä sinä teit minun mopolleni? opettaja oli kysynyt.

– Minä pistin sen talliin ja tallin oven lukkoon. Lisäksi minä irrotin siitä moposta moottorin, oli pukki vastannut.

Se oli meistä kaikista tosi kummallista. Kuinka ihmeessä opettaja voisi enää ajaa mopollaan, jos siinä ei ollut lainkaan moottoria?

Oikeastaan veistäminen oli meistä kaikista tosi hauskaa. Pukki oli hurjan taitava neuvomaan, kun- kas muutenkaan, ja me kaikki saimme aikaan valta- van hienoja esineitä. Tosin minun linnustani tulikin kaskelotti. Hannan avaimenperästä tuli munakuppi. Tiinan pahkakupista tuli pahkakuppi. Tuukan bu- merangi tuli takaisin. Sampan lastuista tuli sytykkei- tä. Pukari uhkasi veistää nyrkillä pompulaan, jos hä- nen täytyisi lopettaa veistäminen ja Pate taitteli pa- perilautasliinoista tosi hienoja pannulappuja.

Kun muori toi meille täydet lasilliset kuumaa va- riksenmarjamehua, me ajattelimme, että tonttuna oleminen ei oikeastaan ollut hassumpaa. Oikeastaan se oli vähän pelottavan mukavaa, ja kaikista alkoi jo tuntua siltä, että ehkä ei sittenkään olisi aivan kama- la kohtalo joutua pukille tontuksi.

– Tekevätkö tontut itse omat lahjansa? Tuukka kysyi pukilta.

– Tontut? Mitkä ihmeen tontut? kysyi pukki.

– Joulupukin tontut, selitti Tuukka ja me iskimme silmää pukille.

– Luultavasti, sanoi pukki ja raapi päätään.

– Täytyykö kaikkien tonttujen olla kilttejä? kysyi Pate.

– Ei parta pahoille kasva, vastasi pukki ja hymyili ovelasti.

– Onko ihan kaikilla tontuilla parta? kysyi puolestaan Hanna.

– Tuolla yhdellä ainakin on, huomautti pukki ja näytti sormellaan opettajaa.

Pukki oli oikeassa. Opettajan parta oli kasvanut. Se saattoi tietysti johtua siitäkin, että hänen paranjokoneensa oli yhä matkalaukussa, joka puolestaan oli luultavasti jossain Intiassa, mutta siitä huolimatta me järkytyimme.

– Entäs piirileikit? Täytyykö kaikkien tonttujen leikkiä piirileikkejä? kysyi Pukari.

Syntyi syvä hiljaisuus. Vain takkatulen ritinä ja opettajan ähinä rikkoivat sen. Pukki katseli ulos ikkunasta ja hyräili. Me tunnistimme tietysti laulun. Se oli: Hei tonttu-ukot hyppikää.

Opettajan vaimo ei veistellyt lainkaan. Hän oli nimittäin ollut koko päivän hiihtämässä. Opettajan vaimon nenä punotti auringosta, kun hän palasi päivälliselle.

– Ihana ilma, opettajan vaimo riemuitsi.

– Sinä näytät aivan Petteri Punakuonolta, opettaja sanoi happamasti.

– Sinä olet vain kateellinen, sanoi opettajan vaimo. – Koettaisit nyt vähän rentoutua.

– Minähän olen rento kuin kaarisillan jänne, sanoi opettaja.

Meistä oli hienoa, että opettaja osasi ottaa niin rennosti, vaikka tilanne olikin niin uhkaava. Ehkä opettajalla oli jo uusi suunnitelma meidän vapauttamisemme. Meistä oli hienoa, että me saatoimme luottaa opettajaan, joka oli niin kekseliäs ja älykäs.

Opettaja oli niin rentoutunut ja innostunut veistämisestä, että ei tullut edes päivälliselle. Hän veisti. Meitä kaikkia vähän nauratti, sillä opettajan suksesta oli tulossa tosi hassun näköinen. Keskikohdasta se oli ihan tasainen, mutta kumpaakin päätä kohden se kiertyi mutkalle kuin potkurin lapa. Itse asiassa koko suksi muistutti meidän mielestämme aika lailla lentokoneen potkuria. Me kaikki tietysti tiesimme hiihtämisestä jo sen verran, että sellaisella suksella olisi tosi vaikea hiihtää, mutta me emme hennoneet sanoa mitään, sillä opettaja vaikutti niin onnelliselta. Hän veisti niin, että lastut lensivät pitkin tuvan lattiaa.

Ruuan jälkeen pukki otti taas puheeksi suunnitelmansa. Me kuuntelimme korvat höröllään, sillä pukin kaavailut koskivat tietysti meitäkin.

– Me olemme muorin kanssa ajatelleet jäädä ensi talvena eläkkeelle, pukki sanoi.

– Jassoo, sanoi opettaja.

– Että täällä olisi isännän paikka vapaana, pukki jatkoi.

– Jassoo, sanoi opettaja.

– Me voisimme muorin kanssa muuttaa tuonne alamökkiin. Täällä tuvassa olisi sitten isommallekin pesueelle tilaa telmiä, pukki huomautti.

– Jassoo, sanoi opettaja. Hän otti suksensa ja tarkasteli sitä takkatulen valossa.

– Tuo sinun suksesi on aivan kiero, sanoi pukki.

– Jassoo, sanoi opettaja ja hymyili kummallisesti.

Me olimme Hannan sängyssä peiton alla. Siellä oli vähän ahdasta, sillä minun, Hannan ja Tiinan lisäksi myös Tuukka, Samppa, Pukari ja Pate olivat siellä. Pojat olivat livahtaneet meidän kämppäämme valojen sammuttua. Me olimme peiton alla siksi, että me emme halunneet kenenkään kuulevan meitä, sillä meillä oli tärkeää puhuttavaa.

– Kuulitte kai, mitä joulupukki sanoi tänään? aloitti Hanna.

– Että huomenna me menemme poroajelulle, muisteli Samppa.

– Mutta sitä ennen, sanoi Hanna.

– Että Petteri Punakuonokin osaa veistää paremman suksen kuin opettaja, muisti Tuukka.

– Mutta sitäkin ennen, sanoi Hanna.

– Että minun patalappuni olivat tosi hienoja en-

nen kuin syttyivät palamaan, muisti Pate.

– Mutta vielä sitäkin ennen, sanoi Hanna.

Me kaikki tietysti muistimme, kuinka pukki oli uhannut tehdä opettajan perinnöttömäksi, ellei opettaja suostuisi jättämään opettamista ja tulemaan Lappiin pukin työtä jatkamaan. Me kaikki muistimme senkin, kuinka opettaja oli niiskaissut ja lähtenyt tuvasta ja paukauttanut oven kiinni.

– Opettaja on tosi pulassa, huolestui Tiina.

– Me olemme pulassa, huolestui Hanna.

– Meidän täytyy auttaa opettajaa pakenemaan, sanoin minä.

– Ja itseämme myös, huomautti Hanna ja siveli leukaansa. Me kaikki muutkin sivelimme, mutta kenkään parta ei ollut vielä alkanut kasvaa.

– Huh, ei vielä parranhaiventakaan, sanoi Hanna.

– Harmi, ei vielä parranhaiventakaan, huokasi Pate.

Me päätimme kutsua apua. Jokainen meistä kirjoitti kirjeen. Hanna kirjoitti Harry Potterille, Tiina kirjoitti 101:lle dalmatialaiselle, minä kirjoitin Gandalfille, Tuukka kirjoitti YK:lle, Samppa kirjoitti äidilleen, Pukari uhkasi kirjoittaa isälleen, jos hänen täytyisi kirjoittaa, ja Pate kirjoitti presidentille. Mei-

dän kaikkien kirjeissä oli sama viesti: Apua tarvitaan. Tulkaa pian! Paitsi tietysti Paten kirjeessä, jossa luki: Terveisiä Lapista. Täällä ulkomailla on kivaa. Minä saan oman parran ja minusta tulee tonttu.

Ensin me luulimme, että se oli herätyskello.

– Sammuttakaa se! huusi Hanna.

Kalkatus ei kuitenkaan lakannut. Päinvastoin, se kasvoi kasvamistaan, kunnes tuntui siltä, että jos se oli herätyskello, me olimme sen sisällä. Emme me tietysti olleet, sillä me olimme yhä majassa ja omissa sängyissämme. Oli aamu ja pihalla kalkatti joku tai jokin niin, että seinät tärisivät. Me ryntäsimme ulos. Ja näimme porot.

Niitä oli varmasti ainakin kaksikymmentä, kaiken kokoisia ja näköisiä poroja. Toisilla oli suuret sarvet, toisilla ei ollut sarvia ollenkaan, mutta kaikilla niillä oli perässään pulkka tai kelkka tai ahkio tai amme tai miksi sellaista kaukaloa nyt sitten kutsutaankaan. Ja porot ja ne ammeet täyttivät pihan.

Kun me olimme saaneet vaatteet yllemme ja ryn-

näneet pihaan, opettaja oli jo ehtinyt sinne ennen meitä. Hän jutteli parhaillaan poron kanssa. Poro oli se sama, jonka me olimme nähneet moporetkeillämme tien mutkassa. Se sama, jonka sarvista pukki ja muori olivat poimineet Tiinan ja Hannan retken päätteeksi. Nyt opettaja puhui porolle ja huitoi innokkaasti tielle päin. Opettajalla oli kovasti asiaa, jonka lopuksi hän kaikkien hämmästykseksi tarjosi porolle rullattua setelinippua. Sen nipun me olimme nähneet jo lentokentällä. Me tiesimme, että siinä oli ulkomaan rahaa, dirhameita. Ehkä juuri siksi poro ei niitä huolinut, eikä myöskään se mies, joka nousi poron takaa.

Meitä vähän nauratti, kun me huomasimme, että opettaja ei ollutkaan puhunut porolle, vaan miehelle, joka oli ollut poron takana kiinnittämässä ahkion aisaa poron kylkeen. Vielä enemmän meitä nauratti, kun opettajan yhä puhuessa miehelle poro söi sen setelinipun opettajan kädestä.

– Kulta, sanoi opettajan vaimo, joka myös tuli paikalle. – Ethän sinä vain suunnittele mitään typerää?

– En tietenkään, sanoi opettaja loukkaantuneena. – Saa kai sitä sentään vielä keskustella ihmisten kanssa, opettaja puolustautui ja taputti poroa.

– Nuo porot eivät millään jaksavat vetää meitä kotiin asti ja viimeistään etelässä tulisi vaikeuksia, kun lumi käy vähiin, opettajan vaimo sanoi.

– Voit olla oikeassa, opettaja pohti. – Saat silti pitää rahat, opettaja sanoi sitten porolle.

– Kuluta, sinä olet nyt väsynyt, koska olet koko yön rehkinnyt sen tunnelisi kanssa, opettajan vaimo huomautti hellästi opettajalle.

Vasta silloin mekin huomasimme, että opettaja oli tosiaan väsyneen näköinen, ja likainen. Kaiken lisäksi opettaja tyhjensi taskuistaan kourallisen hiekkaa pihalle. Opettaja oli nimittäin koko yön kaivanut pakotunnelia huoneensa lattialautojen alle. Se oli varmasti ollut väsyttävää puuhaa, sillä maa oli tietysti vielä aivan jäässä eikä opettajalla ollut muuta välinettä kuin ruokalusikka.

– Mitä jos menisit ja nukkuisit vähän? opettajan vaimo ehdotti.

– Hyvä idea, sanoi opettaja. Hän kömpi lähimpään poropulkkaan ja kaivautui peittojen alle.

– Minä tarkoitin kyllä, että omaan sänkyysi, huokasi opettajan vaimo, mutta se oli myöhäistä. Opettaja nimittäin nukkui jo.

Se poroajelu oli tosi hieno. Meillä jokaisella oli

oma poro, ja kaikki porot jolkottivat kiltisti yhtenä pitkänä nauhana johtajaporon perässä. Sen, jolla oli hienot sarvet ja jonka pulkassa nukkui opettaja. Poronauha kulki yli valkoisen tunturin, laskeutui ahdasta kurua pitkin laaksoon ja kalisutteli sitten pienen lammen yli porotilalle.

Porot pysähtyivät keskelle kolmen talon ryhmää aivan suuren intiaanitelan viereen. Tai ainakin se näytti intiaanitelalta, joka oli kaikkien hämmästykseksi tehty puusta. Sen huipulta kiemurteli savua.

– Kyllä ulkomailla kaikki on niin erilaista, huokasi Pate. – Paitsi porot, hän lisäsi sitten.

Opettajakin havahtui, kun kaksi koira nuoli hänen kasvojaan. Opettaja ilahtui tavattomasti, sillä koirat olivat hänen vanhoja tuttujaan lentokoneesta. Koirat ilahtuivat opettajasta yhtä paljon kuin opettaja koirista.

– Minä hankin ne vetokoiriksi, sanoi porojen ja koirien omistaja. Sama mies jonka kanssa opettaja oli puhunut joulupukin pihassa.

– Mainiota, sanoi puolestaan opettaja.

– Ei, sanoi puolestaan opettajan vaimo. – Nämä kaksi koiraakaan eivät millään jaksavat vetää kahta aikuista ja kahtakymmentä lasta täältä kotiin saakka.

Eivät edes kahta aikuista. Sitä paitsi ne ovat vielä pentuja, hän jatkoi ja tarttui opettajaa kädestä.

– Eikö voisi edes yrittää? Minun mielestäni ne ovat jo isoja pentuja, opettaja yritti vielä, kun hänen vaimonsa raahasi hänet siihen valtavaan intiaaniteltaan.

Teltassa, jota isäntä kutsui kodaksi, meille tarjottiin lettuja ja mansikkahilloa.

– Melkein yhtä hyviä kuin Suomessa, arvioi Pate.

Se oli totta. Letut maistuivat hurjan hyviltä. Me mietimme, mahtoivatko tontut useinkin saada lettuja. Jos näin oli, saattaisi pienen parrankin sietää. Ainahan sen voisi vaikka värjätä hauskan väriseksi.

– Oletko sinä joulupukilla töissä? Hanna kysyi poroisännältä.

– En ole, vastasi isäntä.

– Ovatko nuo porot joulupukin poroja? kysyi Tiina.

– Eivät ole, vastasi isäntä.

– Onko tämä joulupukin tiipii? kysyin minä.

– Tämä on kota, vastasi isäntä.

– Tiesitkö sinä, että joulupukki pitää meitä panttivankeina? kysyi Tuukka.

– En tiennyt, vastasi isäntä.

– Tiesitkö, että minusta tulee tonttu? kysyi Samppa.

– En tiennyt, vastasi isäntä.

– Tiesitkö, että minulle kasvaa pian parta? kysyi Hanna.

– En tiennyt, vastasi isäntä.

– Tiesitkö, että minä joudun leikkimään piirileikkejä tyttöjen kanssa? kysyi Samppa.

– En tiennyt, vastasi isäntä.

– Tiesitkö, että minä napautan sinua ja kaikkia muitakin kärsään, jos minä joudun tanssimaan tonttuleikkejä, sanoi Pukari.

– En tiennyt, vastasi isäntä.

– Vaikket tiedäkään mitään, sinä ymmärrät yllättävän hyvin suomea ollaksesi ulkomaalainen, kiitteli Pate.

Se isäntä oli aika hiljainen loppuajan. Vaikutti siltä kuin hän olisi miettinyt tosi paljon. Me ihmettelimme mitä sellainen saattoi mieltä, joka ei tiennyt mitään. Vasta kun me olimme tulleet takaisin pukin pihaan, isäntä avasi suunsa.

– Tiesitkö, että nuo kaikki lapset ovat seinähulluja? isäntä kysyi opettajalta.

– Tiesin, sanoi opettaja.

– Tiesitkö, että isä haluaa eläkkeelle ja vaatii minua jatkamaan työtään täällä? kysyi puolestaan opettaja.

– Tiesin, vastasi isäntä.

– Mutta minä haluan jatkaa opettajana. Tämä on kutsumustyötä, opettaja selitti.

Isäntä puisteli päätään ja kätteli opettajan hyvästiksi. Me näimme, kuinka hän kätellessään sujautti opettajan kouraan kahdenkymmenen euron setelin.

– No, koettakaahan pärjällä, isäntä sanoi opettajalle ja lähti päätään puistellen.

Päivällisen jälkeen me istuimme rivissä tuvan punaisella penkillä ja opettajan vaimo rasvasi meidän leukojamme. Meidän kaikkien leuat olivat päivän aikana muuttuneet punaisiksi ja karheiksi.

– Teidän leukanne ovat ahavoituneet. Se johtuu tuulesta ja kylmästä, opettajan vaimo selitti ja levitti rasvaa. Me emme tietenkään uskoneet sanaakaan. Me kyllä tiesimme, miksi meidän leukamme olivat karhentuneet. Meille kasvoi parta.

Opettaja puolestaan oli kadonnut. Tai oikeastaan hän ei ollut varsinaisesti kadonnut, sillä me kaikki tiesimme, minne hän oli mennyt. Opettaja oli mennyt siitä aukosta, joka oli hänen huoneensa lattia-lankkujen alla.

Opettajalla oli nyt lapio. Hän oli ostanut sen sillä kahdellakymmenellä eurolla, jonka hän oli saanut tie-

tämättömältä poroisännältä. Opettaja oli nimittäin päivällisen aikana hiippaillut järven yli kylän kauppaan, ostanut lapion ja salakuljettanut sen sitten huoneeseensa housunlahkeessaan. Me tiesimme tämän, koska muori oli pysäyttänyt opettajan tuvassa, jossa opettajan vaimo parhaillaan voiteli meidän leukojamme.

– Sinä onnut, muori oli sanonut opettajalle.

– Vanha vaiva, kaivosmiehen polvi, opettaja oli vähätellyt.

– Hiihtämällä ne vanhatkin vaivat kaikkoavat, oli pukki puuttunut keskusteluun.

– Nuorena minulla oli molemmat polvet niin jäykkinä, että kengätkin piti laittaa selällään jalkaan, mutta niin vaan hiihtämällä notkistuivat. Tuhannen kilometriä huitasin suorin polvin, vaikka oli juhanus, siinä sitten notkistuivat.

– Ei juhannuksena voi hiihtää, oli Hanna silloin huomauttanut.

– Niinpä, sepä se, sanopa muuta, pukki oli nyökytellyt.

– Ole sinä siinä hiihtämisinesi, muori oli äsähtänyt pukille.

– Minä taidan mennä nukkumaan, opettaja oli sanonut ja haukotellut leveästi.

– Nyt jo? Kello on vasta viisi, muori oli huolestunut.

– Ulkoilma väsyttää.

Me kaikki olimme huomanneet lapion vasta kun opettaja oli kääntynyt mennäkseen. Lapion terä nimittäin pilkisti esiin opettajan housunkauluksen yläpuolelta.

– Pitäisiköhän huolestua? muori oli kysynyt pukilta nähtyään lapion.

– Mitä suotta. Kunhan nyt ensin kasvaa aikuiseksi, pukki oli tuhahtanut.

Opettajaa ei näkynyt enää koko iltana, mutta me tiesimme, että hän edistyi. Me tiesimme sen siitä, että opettajan ja opettajan vaimon huoneen ikkunan alle oli illan aikana ilmestynyt hiekkakasa.

– Varkaita! huusi Hanna.

Hän oli tietysti oikeassa. Meidän tuvastamme oli yön aikana hävinnyt kuusi lakanaa.

– Varkaita! huusi Samppa.

Hänkin oli oikeassa. Heidän tuvastaan oli yön aikana hävinnyt putkisänky ja verhotanko.

Me ihmettelimme, kuka saattoi olla niin julma, että varasti tulevilta tonttulapsilta sängyn, lakanoita ja verhotangon.

– Sen täytyy olla joulupukin vihollinen, päätteli Tuukka.

– Tai kilpailija, ehdotti Hanna.

– Kuka on joulupukin kilpailija? ihmetteli Samppa.

– Pakkasukko, tiesi Hanna.

– Ja Robin Hood, tiesi Tuukka.

Meitä vähän puistatti ajatus siitä, että Pakkasukko ja Robin Hood olivat yön aikana vieneet meiltä omaisuuden.

– Mitä ne oikein aikovat? minä kysyin huolestuneena.

– Pakkasukko jakaa ne vuodevaatteet Venäjän lapsille, selitti Hanna.

– Ja Robin Hood antaa sängyn ja verhotangon köyhille.

– Minä arvasin, sanoi Samppa. – Köyhätkin saavat kovia paketteja, mutta minä en.

Vaikka tavarat olivatkin yön aikana vähentyneet, hiekkakasa opettajan ikkunan alla oli kasvanut tosi isoksi. Hetken me jo pelkäsimme, että opettaja ja opettajan vaimo olivat saaneet yöllä tunnelinsa kaihettua ja paenneet ilman meitä, mutta kaikkien helpotukseksi me näimme, kuinka opettaja raotti varovasti ikkunaa ja kippasi sitten verhojen raosta lapiollisen hiekkaa.

Hiekkakasa oli jo niin iso, että me lapioidimme sen päälle lunta ja teimme siitä pulkkamäen. Kummulta sai tosi hyvät vauhdit, jotka riittivät pitkälle pihan yli tallin taakse asti. Sen tallin, jossa oli opettajan mopo, ja jonka oven pukki oli lukinnut isolla munalukolla.

Meitä tietysti vähän harmitti se, että meillä ei ollut kuin yksi pulkka. Kaikkien piti odottaa vuoroaan tosi kauan.

– Kuulkaa, aloitti joulupukki, joka saapasteli pihan yli nähtyään meidät.

– Minulta on yön aikana hävinnyt moottorikelkasta sukset. Ette sattumalta ole nähneet?

Me emme tietenkään olleet nähneet, mutta me tiesimme kyllä ketä epäillä.

– Olettepas te olleet ahkeria, ihasteli joulupukki huomattessaan pulkkamäen.

– Oletteko te itse lapioineet tämän tähän? hämmästeli pukki.

Me emme sanoneet mitään, sillä valehteleminen oli rumaa. Toisaalta me emme tietenkään halunneet kavaltaa opettajaa, sillä tunnelista riippui koko tulevaisuutemme.

– Mutta teillähän on vain yksi pulkka, huomasi pukki ja juosta köpötteli sitten liiterin taakse. Pukki liikkui kaikkien mielestä tosi ketterästi ollakseen yli tuhatvuotias.

Kun pukki palasi, hän vieritteli edessään suurta auton sisäkumia. Sitten pukki palasi hakemaan vielä toisen, kolmannen ja neljännen renkaan. Vasta kun

pukki nosti yhden auton sisärenkaista mäen päälle ja istutti Hannan ja Tiinan sen reunoille, me tajusimme. Sisärenkas oli pulkka. Se liukui upeasti pihan poikki, pyöri mennessään ja kimpoili lumivalleista sinne tänne niin, että mahaan sattui, kun nauratti niin paljon. Sisärenkaalla laskeminen oli niin hauskaa, että me jo ajattelimme kertoa pukille opettajan pakotunnelista, ettei meidän tarvitsisi paeta sitä pitkin, vaan me voisimme jäädä pukin luokse syömään lettuja ja mansikkahilloa ja laskemaan auton sisärenkaalla mäkeä. Mutta me emme ehtineet, sillä juuri silloin pukki päätti itse laskea mäkeä. Hän asetteli renkaan mäenharjalle ja istui sen päälle hajareisin.

– Nyt näette kuinka mestari laskee, sanoi pukki.

– Tiesittekö muuten, että minä olen vuoden -52 Helsingin olympialaisten rengaskelkkailun olympiavoittaja? Minä laskin niin pitkälle, että kisat piti keskeyttää. Minä laskin Helsingistä jään yli Tallinnaan. Se oli pitkä lasku. Minä palasin vasta vuonna -60, sillä minun piti anoa viisumia päästäkseni takaisin, kehui pukki.

– Mutta vuoden -52 olympialaisethan olivat kesäkisat, sanoi Hanna.

– Niinpä, sanopa muuta, eikö olekin ihmeellistä?

sanoi pukki ja lykkäsi renkaan vauhtiin.

Kelkkailun suhteen joulupukin sanaan saattoi luottaa. Pukki oli tietysti oikea mestarilaskija, niin kuin hän itse oli kehunut. Kukaan muu meistä ei olisi nimittäin uskaltanut laskea renkaalla suoraan päin talin seinää, mutta pukkipa uskalsi. Siitä hänen renkaansa kimmahti tosi upeasti kyljelleen ja lähti sitten kierimään pihan poikki tielle, jossa oli hurjan jyrkkä alamäki. Me kaikki tietysti tiesimme sen alamäen, sillä me olimme laskeneet sen jo aiemmin mopon perässä suksilla. Se alamäki oli tosi jyrkkä, mutta me emme olleet huolissamme, sillä pukki oli tosi taitava. Sen osoitti jo sekin, että hän pysyi koko pitkän matkan kierivän renkaan sisällä. Näytti siltä kuin pukki olisi ollut pesukoneessa, joka linkosi. Ja koko ajan pukki kiljui riemusta. Me kuulimme sen pihaan saakka, vaikka vastaantulevan bussin jyrinä vähän häiritsikin.

Sekin meitä hämmästytti, että pukki osasi niin hienosti väistää sitä bussia juuri ennen kuin hävisi alamäkeen. Bussi sen sijaan ajoi pihaan asti ja me menimme tietysti sitä vastaan. Kukaan muu ei sitten ollutkaan vastassa, sillä opettaja kaivoi tunnelia, opettajan vaimo ja pukin muori olivat taas hiihtämässä ja pukki laski mäkeä.

– Hello, how do you do? (Terve, kuinka voitte?)
sanoi mies, joka ensimmäisenä laskeutui bussista. Hänen perässään tuli kolmekymmentä muuta. Heillä kaikilla oli musta tukka ja kamera ja he ottivat meistä valokuvia.

– Paikallisia. Eivät ole ennen nähneet ulkomaalaisia, Pate kuiskasi meille ja kaivoi taskustaan sanakirjan.

– Öö, hello! (Öö, terve!) vastasi Pate.

– We are looking for Santa Claus, (Me etsimme joulupukkia) mies selitti Patelle.

– Right place, oikea paikka, vastasi Pate.

– Is this the Korvatunturi? (Onko tämä Korvatunturi?) mies hämmästeli.

– Yes yes, kyllä kyllä, sanoi Pate.

– But where is the tunturi? (Mutta missä on tunturi?) mies kysyi.

– We are building it, rakenteilla on, Pate selitti ja osoitti opettajan lapioimaa hiekkakasaa, jonka me olimme peittäneet lumella.

– Ooo! sanoi mies, ja kaikki vieraat taputtivat ja ottivat valokuvia hiekkakasasta.

– And where are all the brownies? (Ja missä ovat kaikki tontut?) ihmetteli mies.

– We are building them too, rakenteilla ovat, Pate selitti ja osoitti meitä.

– Oo, sanoi mies ja kaikki taputtivat taas ja ottivat meistä valokuvia.

– Kysy siltä, haluaako se kokeilla minun leukaani? Hanna pyysi.

Pate ei kuitenkaan ehtinyt tulkata, kun mies jo esitti seuraavan kysymyksen.

– And... where is Santa himself? (Ja... missä joulupukki itse on?)

Siihen kysymykseen Paten ei tarvinnut vastata, sillä pukki palasi juuri. Paluumatka oli kestänyt niin kauan siksi, että hänen takapuolensa oli yhä juuttuneena sisärenkaan sisälle. Me ja vieraat seurasimme hiljaisuuden vallitessa, kuinka pukki taapersi renkaaseen juuttuneena pihan poikki käsiensä ja jalkojensa varassa pylly taivasta kohden kuin jokin jättiläismustekala tai ehkä pikemminkin kuin yksikyttyräinen kameli, jolla oli pelastusrengas.

Vieraat katsoivat kysyvästi Patea, joka nyökkäsi heille hymyillen.

– Jees. Pukkipa hyvinkin, sanoi Pate.

– Oh, sanoi mies. Me hämmästyimme, kun kukaan ei kuitenkaan taputtanut eikä ottanut yhtään valo-

kuvaa, vaikka joulupukki itse se siinä köpötteli pihapiirissään. Sen sijaan mies hätisteli vieraat kiireesti takaisin bussiin.

Hankalasta asennostaan huolimatta pukki sai munalukon auki. Hän nykäisi ja molemmat suuret ovenpuoliskot avautuivat hitaasti naristen. Pukki vilkaisi meitä ja oli juuri astumaisillaan sisään, kun tallissa jyrähti. Sekä pukki että vieraat linja-autossa jähmettyivät paikoilleen mahtavan pörinän tursutessa tallista kuin partavaahto purkista.

Pukki tointui ensimmäisenä. Hän pinkaisi juoksuun tai oikeastaan eräänlaiseen raviin, tai miksi yksikyttyräisten kamelien juoksua nyt sitten kutsuttiin. Meidän suomme puolestaan loksahdivat auki ja vieraiden nenät liimautuivat linja-auton ikkunaan, kun tallista vyöryi esiin eriskummallinen kone.

Ensin tuli viuhuva potkuri, joka muistutti koko paljon sitä suksea, jota opettaja oli veistellyt aikaisempina iltoina. Se oli se sukki. Sitten tulivat mahtavat siivet, jotka oli pingotettu lakanoista putkien ympärille. Lakanat muistuttivat koko paljon niitä lakanoita, jotka olivat hävinneet meidän mökistämme, ja putket sen sängyn putkia, joka oli hävinnyt poikien mökistä.

Koneen siivet olivat aluksi supussa kuin kuoriutuvalla perhosella, mutta päästyään kokonaan ulos ovista kone leväytti ne auki jättimäiseksi kolmioksi. Ja silloin me näimme opettajan. Opettaja nimittäin istui siipien ja kaiken muun pyörivän ja pörisevän keskellä ja piteli kädessään jonkinlaista ohjaussauvaa, joka oli selvästi tehty verhotangosta. Koneen muu runko oli mopon runko ja sen moottorina toimi tietysti mopon moottori, jonka opettaja oli ilmeisesti virittänyt entistäkin tehokkaammaksi.

Me seurasimme lumoutuneina kuinka opettaja väänsi lisää kaasua, möly yltyi ja kone lähti kiitämään suksien varassa pitkin pihaa. Meidän ei tarvinnut edes katsoa tietääksemme, että sukset olivat tietysti peräisin joulupukin moottorikelkasta.

Me ihailimme opettajaa. Opettaja oli taitava. Opettaja oli nero. Opettaja oli meidän oma Nerolando da Vinskimme. Opettaja oli rakentanut lentokoneen, jolla hän viimein pelastaisi meidät ja lennättäisi ilmojen halki kotiin. Edellyttäen tietysti, että pääsisi ensin ilmaan.

Vieraiden tuijottaessa linja-autosta ja räpsytellessä kameroitaan me valmistauduimme nousemaan opettajan koneen kyytiin. Me kyllä näimme, että siinä oli

vain yksi istumapaikka, mutta me ajattelimme, että opettaja varmasti heittäisi meille köyden niin kuin oli tehnyt aiemminkin. Tällä kertaa me emme päästäisi irti vaan lentäisimme opettajan mukana vapautteen niin kuin se valas, joka elokuvassa hyppäsi aaltonmurtajan yli mereen. Kaikki katsoisivat meitä suut ammoltaan ja vilkuttaisivat meille hyvästiksi. Hyvästi parta, hyvästi piirileikit.

Siksi me vähän hämmästyimme, kun opettaja lähti-kin aivan toiseen suuntaan. Hän nimittäin lähti seuraamaan joulupukkia, joka parhaillaan nelisti linja-auton taakse piiloon. Opettajan lentokone liukui perässä ja hetken kuluttua joulupukki jo lönkytti esiin auton toiselta puolelta opettaja kannoillaan. Koneen potkuri pyöri jo uhkaavan lähellä pukin keikkuvaa takapuolta, kun pukki viime hetkessä kurvasi taas linja-auton toiselle puolelle. Ja opettaja seurasi koneineen perässä. Vieraat linja-autossa ryntäilivät puolelta toiselle kurkkimaan niin, että koko auto keinui.

Opettaja ja joulupukki kiersivät linja-autoa jo kolmatta kertaa ennen kuin me tajusimme, että itse asiassa opettaja ei lainkaan ohjannut lentokonetta. Hän kyllä kiskoi verhotankoa sinne ja tänne, mutta

sillä ei näyttänyt olevan mitään vaikutusta koneen kulkuun. Se mennä jyrästi joulupukin perässä aivan omia aikojaan ja olisi varmasti jatkanut aina siihen saakka kunnes bensa olisi loppunut, ellei joulupukki olisi kompastunut.

– Oops, sanoi joulupukki ja liukastui juuri yrittäessään kurvata neljännelle kierrokselle bussin taakse.

– Plop! sanoi sisärengas, joka irtosi joulupukin takapuolen ympäriltä.

– Bonk! sanoi opettajan lentokone osuessaan sisärenkaaseen ja ponnahtaessaan siitä ilmaan.

Opettajan ensilento ei ollut kovin pitkä. Vain joulupukin yli, mutta se riitti muuttamaan koneen suunnan. Sen sijaan että olisi yhä kiertänyt linja-autoa opettajan lentokone huristikin nyt kohti pulkkamäkeä. Sen siivet lepattivat, runko huojui ja moottori ulisi kuin henkensä hädässä. Kone kipusi ylämäkeä aina pulkkamäen päälle, jossa se näytti hetken ikään kuin epäröivän ja... hajosi.

Juuri mäen päällä lentokoneen sukset tökkäsivät hiekkaan ja irtosivat. Täsmälleen samaan aikaan propelli irtosi ja lensi suristen kattojen yli jonnekin järvelle. Kun kaiken kukkuraksi mopon moottori sai kurituksesta tarpeekseen, leikkasi kiinni ja sammui,

hiljaisuus, joka kaiken sen jyrinän ja huudon ja papatuksen jälkeen syntyi, oli täydellinen. Linja-autossa oli hiljaista, joulupukki makasi selällään ja tuijotti mykkänä ja me katsoimme äänettöminä, kun opettajan lentokone lopultakin kohosi ilmaan.

Se oli mykistävää. Kone oli keventynyt niin paljon, että tuulenpuuska kohotti sen suuret siivet vaittomasti harteilleen ja kiidätti sen sitten pihan ja meidän päidemme yli kaukana hämmöttävien tunteiden suuntaan. Meidän hämmästyttämme ei yhtään vähentänyt se, että kone lensi tuulen mukana takaperin ja opettaja huusi apua äänellä, joka muistutti kurkiparven haikeaa toivotusta ja hiljeni opettajan loitotessa kuulumattomiin.

Se oli mahtavaa. Opettaja oli meidän sankarimme.

– Who was that? (Kuka se oli?) mies kysyi linja-auton ovelta.

– The Flying Finn. He was the Son of the Joulupukki, lentävä suomalainen joulupukin poika, selitti Pate.

– Great show. We'll be back next year (Hieno esitys. Palaamme ensi vuonna), mies kiitteli vielä. Hän lykkäsi joulupukille ison tukun seteleitä, nousi autoon joka sitten hävisi suunnilleen samaan suuntaan,

jonne opettajakin oli kadonnut koneineen.

– Kylläpä ovat mukavaa ja anteliasta väkeä nämä paikalliset, sanoi Pate.

– Minä arvasin. Opettaja pakitti kotiin ja jätti meidät tänne, puuskahti Samppa.

– Pojassahan taitaa sittenkin olla ainesta alalle, sanoi joulupukki tyytyväisenä.

Hän vihelteli Lentäjän poikaa mennessään soittamaan rajavartiostolle.

Opettaja palasi muuttuneena miehenä.

Rajavartioston helikopterit löysivät hänet vasta seuraavana aamuna, mutta opettaja ei ollut siitä moksiskaan. Hän oli istunut koko yön mopon satulassa, lämmitelty maahansyöksyssä valuneesta bensasta syttyneen nuotion äärellä ja kuunnellut erämaan hiljaisuutta.

– Muistatko, kun minä puhuin sinulle unelmastani? Täysikuusta, kojoottien huudoista ja erämaasta? Opettaja kysyi vaimoltaan.

– Kulta, oletan sinä varmasti kunnossa? huolehti opettajan vaimo.

– Minä löysin ne kaikki, täysikuun, kojootit ja erämaan. Viime yönä minä löysin ne kaikki. Ne ovat koko ajan olleet täällä meidän ympärillämme, opettaja selitti. Hänen äänensä värähteli innosta.

– Kultra, mitä sinä oikein höpiset?

– Minä kuulin kojootit. Ne ulvoivat kuuta ja viil-sivät äänellään haavan erämaan hiljaisuuteen, opet-taja sanoi.

– Viime yönä taivas oli pilvessä, kojootit elävät Pohjois-Amerikan preerioilla ja sinä teit pakkolas-kun Citymarketin parkkipaikalle, opettajan vaimo selitti ja kokeili kädellään opettajan otsaa.

– Ei kaikki voi olla täydellistä. On osattava iloita siitä mitä saa, sen sijaan että surisi sitä mitä ei saa, opettaja sanoi.

– Sinä ainakin olet saanut iskun päähäsi, epäili opettajan vaimo.

– Minä olen saanut lahjan. Minä olen saanut uu-den kodin ja tehtävän. Minun elämäni on täällä, mi-nun läheiseni ovat täällä, minä jään tänne, opettaja riemuitsi ja rutisti vaimoaan.

Me olimme vähän hämmentyneitä. Me olimme tie-tysti onnellisia opettajan puolesta, mutta samalla me olimme huolestuneita siitä, kuka meidät nyt pelastai-si piirileikeiltä ja parrankasvulta, jos opettaja oli päättänyt ryhtyä joulupukiksi joulupukin paikalle.

– Isä! huusi opettaja ja ryntäsi halaamaan joulu-pukkia, joka tuli tallista lapio olallaan.

Joulupukki oli nimittäin koko aamun ollut lapioi-massa umpeen opettajan kaivamaa käytävää. Tunne-li, jota me olimme luulleet pakotunneliksi, olikin johtanut vain talliin, jossa opettaja oli salaa rakenta-nut pakolentokonettaan, joka sittemmin osoittau-tuikin paluulentokoneeksi. Opettaja palasi lentoko-neella lapsuuteensa ja löysi onnen. Onni onnetto-muudessa, mutta toisten onni on toisten onnetto-muus, niin kuin sanonta kuuluu.

– Poika, sanoi joulupukki ja halasi puolestaan opettajaa.

– Minä jään tänne, sanoi opettaja.

– Minä tiesin, että sinä tulisit lopulta järkiisi, sa-noi joulupukki.

– Minä en kyllä sanoisi sitä aivan noin, mutisi opettajan vaimo.

– Me teemme yhdessä tästä paikasta jotain suu-renmoista, sanoi opettaja.

– Minä kyllä ajattelin pitää tämän pienimuotoise-na, joulupukki huomautti opettajalle.

– Tästä tulee erämaakeskus vailla vertaa. Tuhant... ei, sadattuhannet ihmiset tulevat tänne kuun-telemaan hiljaisuutta ja ihailemaan koskematonta erämaata, jossa kojootit vaeltavat vapaina.

– Tiesitkö, että kojootit elävät vapaina Pohjois-Amerikassa? pukki kysyi varovasti.

– Tiesitkö, että joulupukki on satuolento ja silti kymmenettuhannet turistit tulevat tapaamaan häntä? kysyi puolestaan opettaja.

– Kojootit ovat pikku juttu. Hommataan täytettyjä ja päästetään ne vapaiksi, opettaja jatkoi.

Pukki ei sanonut mitään. Hän katsoi opettajan vaimoa, joka kohautti hartioitaan ja koputti etusormella otsaansa.

– Minusta on väärin, että ihmiset tulevat Lappiin vain joulupukin takia. Hiiteen koko joulupukki. Me annamme ihmisille muuta ajateltavaa. Minä pidän täällä mukaansatempaavia opetustuokioita erämaan elämästä, hiihtämisestä ja kajooteista, kili saarnasi, kun joulupukki ja bambi saattoivat hänet huoneeseensa lepäämään.

Me katsoimme toisiamme. Jos opettajasta tulisi joulupukki, joulupukki joutuisi hiiteen. Me emme ymmärtäneet, miten se olisi mahdollista, jos opettaja itse olisi se joulupukki, mutta huolestuttavalta se kuulosti joka tapauksessa. Sinne minne joulupukki menisi, menisivät myös tontut. Sen lisäksi, että meille kasvaisi parta ja me joutuisimme leikkimään piiri-

leikkejä, me joutuisimme myös hiiteen, missä ikinä sellainen paikka sitten olikin.

– Minun täytyy varmaan hankkia Suomi-Hiisi-Suomi sanakirja, huolestui Pate.

– Äiti ei takuulla ilahdu, kun kuulee tästä, marisi Samppa.

Me odotimme tuvassa. Meitä kaikkia jännitti, mitä opettaja sanoisi herättyään. Vieläkö hän haluaisi jäädä joulupukiksi, vai olisiko hän jo entisellään? Oliko herra Pukki lopultakin ottanut vallan maisteri Kilistä, vai oliko maisteri Kili pistänyt herra Pukin ikuisen jälki-istuntoon?

Pukkiakin selvästi jännitti. Hän käveli ympyrää takan edessä. Pukki oli edelleen hieman kumarainen mäenlaskun jäljiltä, tai sitten hän oli jo alkanut muodonmuutoksen jonka seurauksena hän jälleen jouluna olisi se pyylevä iloinen hahmo jonka me paremmin tunsimme.

– Olenkohan minä asettanut pojalle liikaa paineita? Entä jos hänestä ei sittenkään ole tähän minun hommaani? Jos minun pitäisi vielä jatkaa muutama vuosi ja lyödä sitten koko homma pakettiin, lopettaa

kerralla ja komeasti, joulupukki pohti.

Me olimme tietysti kauhuissamme ajatuksesta, että joulupukki lopettaisi eikä hänen työllään olisi jatkaa. Kuka silloin jakaisi lahjat lapsille ja vahtisi, että kaikki ovat kilttejä pitkin vuotta? Toisaalta ajatus siitä, että opettaja ottaisi joulupukin hommat hoidaakseen ei tuntunut yhtään sen paremmalta. Jos uusi joulupukki keskittyisi pelkästään luennoimaan erämaasta, hiljaisuudesta ja kojooteista turisteille, missä välissä hän sitten jakaisi lahjat?

– Toisaalta, pohti pukki, – ehkä pojan sanoissa on järkeä. Minä olen polkenut paikallani ja on tullut muutoksen aika. Enkä minäkään vielä nyt niin vanha ole. Ehkä me voisimme jatkaa jonkin aikaa yhdessä. Minä pitäisin yllä perinteitä ja poika toisi uusia tuulia tullessaan.

Me yritimme kuvitella, miltä näyttäisi, jos seuraavana jouluna perheeseen tulisikin yhden joulupukin sijasta kaksi, joulupukki ja joulukili. Joulupukilla olisi tietysti joulupukin asu ja parta. Hän puhuisi syvällä äänellä ja kysyisi onko täällä kilttejä lapsia. Samaan aikaan joulukili rysähtäisi lentokoneellaan pihalle. Hän säntäisi parta tulessa sisään ja kysyisi, onko täällä kuultu kojoottien ulvontaa hiljaisuudes-

sa. Sitten pukki jakaisi lahjat ja kili puolestaan keräisi ne pois, koska hänen mielestään lahjat olivat turhia, sillä oli parempi iloita siitä mitä kaikilla oli jo ennestään. Lopuksi lapset laulaisivat joulupukille ja joulukili puolestaan pitäisi opetustuokion kojoottien reviiirikäyttämisen. Joulukili esittäisi itse askar-telemillaan varjokojooteilla reviiirikäyttämisleikin mukanaan tuomansa piirtoheittimen avulla. Lapset piirtäisivät sitten kojootin kuvan vihkoonsa ja tekisivät tehtävät kojoottiharjoituskirjan sivulta kuusi.

Me pidimme enemmän vanhanmallisesta joulusta.

Juuri silloin opettajan huoneen ovi avautui. Opettaja tassutteli ulos ja raapi vatsaansa. Hänen tukkan-
sa oli aivan pörrössä ja silmälasit vinossa. Opettaja pysähtyi tuvan lattialle ja tuijotti meitä hämmästyneenä. Me tuijotimme takaisin ja odotimme.

– Onko jotain sattunut? Miksi kaikki ovat niin hiljaa? kysyi opettaja.

– Kuinkas sitä nyt voidaan? kysyi puolestaan pukin muori.

– Erinomaisesti. En ole koskaan voinut paremmin, sanoi opettaja.

– Ei koske mihinkään? kysyi pukki.

– Minä olen elämäni kunnossa, opettaja vakuutti.

– Ja kaikki on niin kuin ennenkin? opettajan vaimo uteli.

– Kyllä. Minä taidan lähteä hiihtämään, kun on niin kaunis ilma, sanoi opettaja.

– Loistavaa, sanoi joulupukki. – Poikahan on entistä ehempi. Minä taidan tulla mukaan. Saat lainata minun varasuksiani, pukki riemuitsi.

– Kuka tässä on suksista puhunut? Minä ajattelin kehittää mopohiidon turisteja varten. Minä jäädytän tuonne metsään uran, jota pitkin minä sitten vedän mopolla turisteja erämaahan kuuntelemaan hiljaisuutta ja kojoottien laulua, opettaja selitti.

– Muistathan sinä, että me palaamme parin päivän päästä kotiin, opettajan vaimo muistutti.

– Minä olen jo kotona, huomautti opettaja.

– Mutta lasten täytyy palata koteihinsa ja sinä olet heidän opettajansa, opettajan vaimo yritti vielä.

– Lapset voivat mainiosti opiskella täällä erämaan lakia. Täytyy mennä, erämaa kutsuu, opettaja sanoi sitten ja meni. Lähtiessään hän ulvaisi kuin kojootti. Sitten opettaja palasi vielä takaisin pukemaan päällysvaatteet ylleen, sillä hänelle oli tullut kylmä pelkissä alusvaatteissa.

Opettajan vaimo ja pukin muori puistelivat pää-

tään. Pukkikin vaikutti vähän neuvottomalta. Oli selvästi tullut aika, jolloin meidän piti puuttua tapahtumien kulkuun.

Meillä kaikilla oli kädet kipeinä. Se johtui siitä, että olimme koko päivän kantaneet ämpäreillä vettä opettajan moporadalle. Sille, jota opettaja jäädetti metsään turisteja varten.

– Piirileikit tyttöjen kanssakin olisivat hausکمپیا kuin tämä, Tuukka puhisi kaadettuaan ämpärillisen vettä lumikouruun, jonka opettaja oli kaivanut uudella lapiollaan.

– Minä ottaisin parran lisäksi vaikka viikset ja pulisongitkin, jos minun ei tarvitsisi kantaa enää yhtään ämpärillistä, tuhahti Hanna. Me kaikki olimme tietysti samaa mieltä, paitsi ehkä Pate.

– Minusta veden kantaminen on kivaa, sanoi Pate.
– Melkein yhtä kivaa kuin piirileikit ja parrankasvu. Myöskään opettajan vaimo, joulupukki ja pukin muori eivät vaikuttaneet kovin tyytyväisiltä.

– Emme me voi muuttaa tänne. Meillä ei ole edes riittävästi talvivaatteita, sanoi opettajan vaimo.

– Vaikka me tietysti haluaisimme nähdä teitä useammin, voi kuitenkin olla, että teidän on parempi siellä etelässä, sanoi joulupukin muori.

– Ja meidän täällä pohjoisessa, sanoi pukki ja väisti juuri viime tipassa opettajaa, joka raahasi ulos tuvan karvalankamattoa.

– Mitä sinä sillä matolla aiot? kysyi pukki huolestuneena.

– Kuinka niin? kysyi puolestaan opettaja.

– Kulta, ei siitä matosta saa kojoottia tekemälläkään, puuttui keskusteluun opettajan vaimo.

– Kojoottia? Matosta? ihmetteli opettaja.

– Etkö sinä sitten... Me jo ajattelimme, että sinä ajattelit... aloitti pukki.

– Niin...? ihmetteli opettaja.

– Että sinä aioit tehdä tuosta matosta jonkinlaisen kojootin tuonne metsään, kun et oikeaa kojoottia löytänyt, selitti opettajan vaimo ja rupesi nauramaan. Sitten pukki rupesi nauramaan ja pukin muori rupesi nauramaan ja me rupesimme nauramaan ja lopulta myös opettaja nauroi kippurassa.

– Matostako kojootti? Ei tietenkään, en kai minä

nyt nyt ihan hölmö ole, sanoi opettaja vakavoiduttuaan. – Minä kuulin, kuinka ne ulvoivat viime yönä. Minä vien tämän metsään kojootinpesäksi. Se on vähän sama kuin veisi linnulle linnunpöntön.

Sitten opettaja raahasi maton metsään.

– Pitäisikö soittaa lääkäri? kysyi pukin muori.

– Ihmis- vai eläinlääkäri? kysyi puolestaan pukki.

Iltapäivällä, kun lumikouru oli lopulta valmis, me ryhdyimme toimeen. Tuukan suunnitelma oli nero-kas, kuten aina. Se taas johtuu siitä, että Tuukka on nero.

Sillä aikaa, kun opettaja kokosi mopoaan seuraavana päivänä pidettäviä moporadan avajaisia varten, Tuukka ja Hanna tekivät hiihtoretken järven takana olevaan kylään. Tuukka ja Hanna menivät tapamaan tonttuja. He menivät pyytämään tontuilta apua, sillä me olimme varmoja, että tontut ymmärtäisivät ja auttaisivat meitä, koska me olimme tavallaan tonttuja itsekin.

Me muut sen sijaan istuimme mökeissämme ja parsimme kokoon opettajan lentokoneen siipiä. Muuta siitä koneesta ei sitten ollutkaan jäljellä, sillä opettaja oli irrottanut kaikki moponsa osat ja vienyt ne taliin.

Kun Tuukka ja Hanna palasivat, oli jo illallisaika. Me söimme nopeasti, sillä meitä tietysti jännitti kuulla, kuinka Tuukan ja Hannan retki oli onnistunut. Opettaja oli yhä tallissa, jonne pukin muori oli vienyt hänelle voileipiä ja kannullisen kotisimaa.

– Ainakin ruokahalu on entisensä, sanoi pukin muori ja huokasi.

Me katsoimme pukkia ja odotimme hänen sanovan jotain opettajan ruokahalusta, mutta pukki oli hiljaa ja vaikutti huolestuneelta.

Muori puolestaan katsoi huolestuneena opettajan vaimoa, jolla oli edessään pinkka lentolippuja. Meidän lentomme lähtisi huomenna tasan kello kahdelta. Kukaan ei vain osannut sanoa, lähtisimmekö me sen mukana.

– No? Mitä tontut sanoivat? minä kysyin, kun me olimme kokoontuneet tyttöjen mökkiin.

– Että he eivät ole tonttuja laisinkaan, sanoi Hanna.

– Kuinka niin? ihmetteli Tiina.

– Tontut väittivät olevansa tavallisia lapsia ja kylän koulun oppilaita, selitti Tuukka.

– Entä parta? kysyi Pate.

– Kenelläkään heistä ei ollut partaa. Me näimme sen, koska kenelläkään heistä ei tällä kertaa ollut ky-

päätä päässään, sanoi Hanna.

– Entäs nimet? Nimet paljastavat kaiken. Oliko joukossa ketään Tomera, Torvinen, tai Touhukas -nimistä? minä tivasin.

Tuukka ja Hanna puistelivat päätään.

– Entäs Jörö, Unelias, Nuhanenä tai Kasper, Jesper ja Joonatan -nimistä? kysyi Samppa.

Tuukka ja Hanna puistelivat päätään.

– Entäs Pate-nimistä? kysyi Pate.

Tuukka ja Hanna puistelivat päätään.

– Minä arvasin. Oikeat tontut eivät ikinä toisi pojalle tyttöjen haalaria, sanoi Samppa ja näytti nimilappua, jonka oli löytänyt haalaristaan. Nimilapussa luki: Maaret.

– Yksi lapsista sanoi olevansa Maaret, myönsi Tuukka.

– Minä pirautan tonttuja neppariin, jos minullakin on tyttöjen haalari, huolestui Pukari.

– Mitä me nyt teemme? kysyin minä.

– Jatkamme suunnitelman toteuttamista. Lapset nimittäin lupasivat auttaa meitä, kun kuulivat, että täällä asuu oikea joulupukki, ilmoitti Hanna.

– Paljastitko sinä heille pukin salaisuuden? kauhistui Tiina.

– Hätä ei lue lakia, sanoi Tuukka vakavasti.

– Sitä paitsi kylän lapset ilahtuivat kovasti, kun kuulivat joulupukista. He olivat nimittäin luulleet, että täällä asuu vain kyläkoulun entinen opettaja, joka on eläkepäivinänsä perustanut lomakylän, Hanna selitti.

– Mutta kun lapset kuulivat, kuka se eläkeopettaja oikeasti on, he päättivät heti ruveta pukille ton-tuiksi, kun me emme enää voi, päätti Tuukka selostuksen.

– Entäs piirileikit ja parta? Varoititteko te heitä piirileikeistä ja parrasta? kysyi Tiina, joka on tosi oikeamielinen.

Hanna ja Tuukka eivät vastanneet mitään, katselivat vain lattiaa niin kuin siellä olisi ollut jotain tosi mielenkiintoista.

– Kyllä se heille aikanaan selviää, mutisi Tuukka.

Avajaispäivän aamu koitti kirkkaana ja keväisenä. Lähituntureiden lumihuiput väreilivät auringossa ja opettajan mopo papatti iloisesti tallissa. Opettajalta oli mennyt koko yö moponsa rakentamiseen, mutta aamulla se oli valmis. Mekin olimme valmiita, ainakin me toivoimme, että olimme.

Koko yön me olimme kursineet kokoon opettajan liitovarjoa. Se oli ollut aika vaikeaa ja raskastakin, mutta vielä vaikeampaa oli ollut saada opettajan vaimo luottamaan meidän suunnitelmaamme.

– Eikös se ole vähän vaarallista? opettajan vaimo oli epäillyt. – Täytyy olla muukin keino. Sitä paitsi minä luulen, että teidän opettajanne tulee kyllä järkiinsä, kun lähdön hetki koittaa.

Juuri silloin opettaja oli tullut sisään. Hänellä oli ollut yllään vain porontaljasta tehty lannevaate. Kä-

dessään opettajalla oli ollut toinen samanlainen, mutta vähän pienempi.

– Minä tein tällaisen sinullekin. Minä ajattelin, että me pukeutuisimme tästä lähin luonnonmukaisesti porontaljoihin, opettaja oli selittänyt vaimolleen.

– Minä suostun, oli opettajan vaimo silloin sanonut meille.

– Suostutko tosiaan? opettaja oli ilahtunut ja yrittänyt pukea porontaljaa opettajan vaimon ylle.

– En tosiaankaan, opettajan vaimo oli vastannut ja työntänyt opettajaa kauemmas.

– Mutta juurihan sinä sanoit, että suostut, opettaja oli ihmetelty.

– Sovittu, opettajan vaimo oli sanonut vielä meille ennen kuin lukitsi itsensä kammariin.

– Onko tosiaan? oli opettaja kysynyt oven takaa.

– Ei tosiaankaan, opettajan vaimo oli huutanut.

– Kaikki ovat tulleet hulluiksi, opettaja oli mutisut mennessään takaisin talliin.

Pukki ja pukin muori olivat sitten olleetkin paljon helpompi pala.

– Sovittu, sanoivat pukki ja muori yhteen ääneen, kun me esitimme suunnitelmamme heille.

Opettajan mopo oli lumikourun alkupäässä. Mopo kiiksi ja sädehti auringossa kuin se olisi juuri tullut tehtaalta. Mopon perässä oli pitkä köysi, joka oli levitetty koko pituudeltaan pihaan. Tarkoitus oli, että avajaishetken koittaessa me tarttuaisimme köyteen ja sitten opettaja vetäisi meidät jäädytettyä kourua pitkin erämaahan kuuntelemaan hiljaisuutta ja kojoottien ulvontaa. Edellyttäen tietysti, että ensimmäinen kojoottipariskunta oli jo pesinyt opettajan karvalankamatosta rakentamaan pesään.

Meidän lentokoneemme lähtöön oli aikaa vain puolitoista tuntia, kun opettaja astui ulos tallista lannevaatteeseensa kääriytyneenä. Hän käveli juhlavasti meidän eteemme ja hymyili. Meidän mielestämme opettaja muistutti hymyillessään aivan kojoottia.

– Tämä on pieni hetki ikuisuudessa, mutta suuri loikka kojootteille, opettaja sanoi ja kumarsi.

Sitä hetkeä me olimme tietysti odottaneet. Opettajan kumartuessa pukki ja pukin muori tempaisivat selkensä takaa sisärenkaan, sen saman jolla pukki oli laskenut mäkeä, survaisivat salamannopeasti renkaan opettajan ympärille niin, että opettajan kädet jäivät loukkuun renkaan sisään.

– Minulleko? Voi kiitos, ihasteli opettaja. – En mil-

lään haluaisi arvostella, mutta tämä kyllä puristaa hieman käsien kohdalta, opettaja sanoi sitten ja yritti rimpuilla itseään vapaaksi.

Me puolestaan juoksumme paikkaamamme liitovarjon esiin mökin takaa, jonne olimme sen aamulla piilottaneet. Tuukka, joka oli partiossa ja tosi hyvä tekemään solmuja, satoi mopon perässä roikkuvan köyden ensin liitovarjoon ja sitten lyhyemmän köyden liitovarjosta opettajaa ympäröivään sisärenkaaseen. Sitten opettajan vaimo hyppäsi mopon selkään ja kaasutti.

– Tämä on laitonta, sanoi opettaja, kun mopo lähti liikkeelle ja köysi kiristyi.

– Minä kutsun poliisin, sanoi opettaja, kun köysi nykäisi varjoa, joka kohosi ilmaan.

– Avajaiset ovat pilalla, sanoi opettaja, kun hänen varpaansa irtosivat maasta liitovarjon nostamina.

Opettaja sanoi vielä jotain muutakin, mutta me emme saaneet siitä enää selvää, koska kiihdyttävän mopon ja lähestyvien moottorikelkkojen pärinä peitti kaikki muut äänet alleen. Kylän lapset saapuivat kelkkoineen juuri sovittuun aikaan, me hyppäsimme kyytiin ja lähdimme seuraamaan opettajan vaimon mopoa, jonka perässä roikkui liitovarjo, josta roik-

kui sisärenkas, jossa roikkui opettaja.

Ja niin me jätimme hyvästit tuntureille, lumelle, poroille, suksille, erämaalle ja kojooteille. Meillä oli tietysti haikea mieli ja me olimme huolissamme, kuinka joulupukki pärjäisi ilman tonttuja, mutta toisaalta meitä lohdutti se, että me olimme hommanneet joulupukille koko joukon uusia meidän tilallemme. Ehkä joulupukki ei olisi sitten kovin pahoillaan ja toisi meille lahjoja seuraavanakin vuonna.

Me saavuimme lentokentälle juuri ajoissa. Lentokone seisoivat lähtövalmiina ja viimeinen kuulutus oli jo annettu, kun meidän saattueemme kurvasi lentokenttärakennuksen eteen. Kun me olimme vielä kiskoneet opettajan liitovarjon lentokentän sedän avustuksella alas taivaalta, me olimme koko lailla valmiita lähtöön.

– Näyttää siltä, että loma oli onnistunut, lentokentän setä sanoi opettajalle, joka seisoivat lähtöportilla poronahkataljassa sisärenkas ympärillään.

– Näyttää siltä, että sinulle maksetaan typeristä huomautuksista, sanoi puolestaan opettaja.

– Kulta, sanoi opettajan vaimo ja silitti opettajan taljaa.

Me huokasimme helpotuksesta, sillä opettaja kuu-

losti aivan entiseltään. Liitolento ja kylmä viima olivat selvästi nujertaneet herra Pukin ja maisteri Kili oli voittanut ottelun.

– Näkemiin, oli mukava loma, opettajan vaimo sanoi joulupukille.

– Tulkaa pian uudestaan. Tai ehkä me sittenkin tulemme kylään teille, sanoi joulupukin muori ja halasi opettajan vaimoa.

– Minun tulee teitä ikävä, joulupukki sanoi meille ja pyyhki kyyneleen silmäkulmastaan.

– Jouluna nähdään, lohdutti Hanna.

– Nähdäänkö? hämmästytti joulupukki.

– Nähdään, vakuutimme me ja iskimme silmää pukille. Sitten me iskimme silmää uusille tontuille, jotka puolestaan iskivät silmää meille ja sitten vielä pukille.

– Älkääkä välittäkö parrasta, kyllä siihen varmasti tottuu, Hanna sanoi lapsille.

– Ja piirileikkien jälkeen saa varmasti piparia, lupasi Tuukka.

– No niin, minä arvasin. Miksi kukaan ei aikaisemmin puhunut mitään pipareista? parahti Samppa.

Lopuksi pukki halasi opettajaa. Se oli tietysti vähän vaikeaa, koska opettajalla oli yhä sisärengas ym-

pärillään, mutta onnistui lopulta kun pukki tyhjensi ilmoja venttilistä.

– Poika, sanoi pukki.

– Isä, sanoi opettaja.

– Ehkä näin on parempi. Sinulla on sinun tiesi, minulla omani, pukki sanoi opettajalle ja pyyhki taas kyyneliä.

– Ehkä näin on parempi, opettaja myönsi.

– Pääasia on, että sinä ja te kaikki olette onnellisia, sanoi pukin muori.

– Täytyy iloita siitä mitä on, eikä surkutella sitä mitä ei ole, opettaja sanoi vakavasti.

Sitten me vilkutimme pukille ja muorille ja uusille tontuille, jotka kääntyivät paluumatkalle. Pukki näytti hämmästyneeltä mutta iloiselta, kun kaikki hänen uudet tonttunsa halusivat pukkia ennen kuin nousivat moottorikelkkojensa kyytiin.

– Kiitos kiitos, kiltit lapset, sanoi pukki.

– Toteutuvatkohan unelmat koskaan? opettaja kysyi vaimoltaan.

– Olemmehan me tässä, opettajan vaimo sanoi opettajalle.

Paluumatkalla opettaja oli taas koirahäkissä. Tällä kertaa hän halusi sinne itse. Se taas johtui siitä, että opettajalla oli siellä tuttuja. Opettaja oli nimittäin lentokentällä tavannut poroisännän ja kaksi koiranpentua. Ne samat pennut, jotka olivat matkustaneet meidän kanssamme Lappiin.

– Minä palautan nämä koirat. Tilasin kaksi veto-koiraa, mutta nämä ovat mitä lie puolikojootteja. Ulvovat kaiken yötä täysikuuta, niin ettei saa nukuksi, poroisäntä oli sanonut opettajalle.

– Vaihdatko ne hyvään mopoon, porontaljaan, liitovarjoon ja auton sisärenkaaseen? oli opettaja puolestaan kysynyt.

Ja niin opettajalla ja opettajan vaimolla oli tuliaisi-
naan kaksi koiraa, Kojo ja Ootti, joita opettaja parhaillaan viihdytti koneen takaosassa.

– Sovitaanko pojat niin, että te saatte pitää makkarat, jos minä saan veden? Opettaja kysyi Kojolta ja Ootilta, kun lentoemäntä oli tehnyt kierroksensa.

Me puolestamme matkustimme tietysti koneen etuosassa ja saimme limsaa ja sämpylän.

– Oliko mukava loma? lentoemäntä kysyi meiltä.

– Oli, vastasimme me yhteen ääneen.

– Ei, puhisi Pate, – minä en ole nimittäin vielä-
kään saanut leimaa passiini.

Jälkinäytös.

Meidän matkastamme oli melkein vuosi. Jouluaatto oli jo mennyt ja me tapasimme Tuukan luona.

– Kävikö teillä joulupukki? kysyi Tuukka.

Me nyökkäsimme.

– Tunsitteko kuka oli pukkina? kysyi Tuukka.

Me nyökkäsimme.

– Saitteko lahjoja? kysyi Tuukka.

Me nyökkäsimme.

– Minä sain uuden barbin, sanoi Hanna.

– Minä sain cd-soittimen, sanoi Tiina.

– Minä sain cd-levyn, jossa on rauhanlauluja, sanoi Tuukka, joka on aina niin tiedostava.

– Minä sain nyrkkeilyhanskat, sanoi Pukari.

– Minä sain käteistä, sanoi Pate.

Me kaikki katsoimme Samppaa, joka ei sanonut mitään. Sampalla oli yllään uusi villapaita.

Lisäksi me kaikki olimme saaneet yllätyslahjan. Se oli kirja. Sen nimi oli: Lapin Äijä muistelee eli vesisuksilla maailman ympäri ja takaisin.

– Ei vesisuksilla voi hiihtää maailman ympäri, huomautti Hanna.

– Niinpä, sepä se, eikö olekin ihmeellistä? sanoimme me.